STUDENTS

IZNĀK 2 REIZES MĒNESĪ

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

K. Branta un K. Upeslejas nodibināts 1922. gadā.

NUMURS MAKSĀ 20 SANT.

Redakcija un kantoris Rīgā, Valdemāra ielā № 69 dzīv. 8. Tālr. 9-4-6-6-6. Runas stundas: svētdienās no 11—12, pirmdienās no 18—19.

Pasta adrese: Rīgā, Pasta kaste № 70. Pasta tek. rēķ.: 424. Gada abonem.: Ls 3.— Sludinājumu maksa: priekšpusē 90 sant, tekstā 60 sant., sludin. daļā 20 sant., par petitrindiņu + 5% sludināj. nodoklis.

№ 182. || Otrdien, 17. novembrī 1931. || X. ak. g.

18. novembri Universitātes gājiens uz Brāļu kapiem ateies no vecās ēkas pl. 9. rītā. Aicinām bez slēgtām organizācijām piedalīties arī visus neorganizētos studentus, kas iepriekšējos gados piedalījās ārkārtīgi mazā skaitā. Šogad visi!

Akadēmiskā izglītība krustceļos.

Neskatoties uz to, ka mūsu Universitātes augstākās amata personas vienmēr mēģina pārliecināt, ka akadēmiski izglītoto pilsoņu pārprodukcija vēl nav un nav par ļaunu, ka izglītoto ir par daudz, — mēs nevaram paši atbrīvoties no iespaida, ka akadēmiskā izglītība atrodas grūtā, ja ne bezizejas, stāvoklī. Jau vairākus gadus Universitāti beigušie nevar atrast sev piemērotu nodarbošanos un varenie sakari un pazīšanās līdz ar katru gadu mazāk un mazāk. Bet pašlaik mēs esam nokļuvuši tik kritiskā strupceļā, ka ne tikai nebūs iespējams atrast jauniem inženieriem un juristiem darbu, bet nāksies padomāt par viena otra veca ierēdņa atlaišanu. Varbūt vēl kādu laiku turēsies vietā mazspējīgie krustdēli, bet līdz ar krizes ieilgšanos sagaidāma valsts darbinieku piejemšanas un atlaišanas koncentrēšana kādā ar diktatoriskām pilnvarām apbalvotā bezpartejiskā un pāri partijām stāvošā triumvirātā, kā to jau praktizēja dažas Eiropas valstis. Un tad par mērauklu jaunu darbinieku piejemšanā resp. atstāšanā darbā piejems kautko pilnīgi jaunu un pie mums gandrīz vai neredzētu: cilvēka patiesās spējas un intellektu. Paralēli tam arī Universitāte būs piespiesta v a i r ā k s i j ā t. Netieši neliela sijāšana notika jau tagad, jo lekciju naudu nenomaksājušo skaits sasniedza šorudeni rekorda skaitu. Būtu nevietā tagad dzīt dēmagoģiju un pārmest nesamaksājušiem lekciju naudas nodzeršanu vai nodzīvošanu, jo k o p ē j ā k r ī z e vienos visus studentus neatkarīgi no partijām un organizācijām. Žēl tikai ka nesamaksājušiem dota janvārī vēl reiz iespēja neiet kara dienestā, jo tieši šādos krizes laikos mūsu armijai valstiski — nacionālu cilvēku nekad nevar būt par daudz bet vai šodien vēl nacionāli domājošais nevar palikt izmisuma dēļ par nevalstiski domājošu skeptiķi rīt, kad krize varbūt vēl padziļināsies? Universitātei samazināta iespēja atbrīvot studentus no lekciju naudas, un līdz ar to studijas ir pārvērtušās par greznuma lietu. Samazinot ierēdņu algas studēt spējīgo skaitam arī būs jāsaņūk, un var pilnīgi gaidīt ka p i e p l ū d u m s Ū n i v e r s i t ā t ē m a z i n ā s i e s. Tagad jau pacēlas jautājums kādus ceļus būs Universitātei iet: vai skolot bagātākos dēliņus vai pārvērsties par augstāko izglītības lāpas nesēju. Līdz šim Universitāte ir bijusi daudziem patvērums no kara dienesta (t a s j ā i z b e i d z!) un vēl lielākam vairumam starts uz siltām vietām. Nav noslēpums ka lielākais un sakaru bagātākais studentu nogrupējums, t. s. PK, cietis politiski milzīgu fiasko. Panākumu vainagotais akcions Zemnieku Savienībā dažu līderu neievēlēšanai devis tikai vienu nesamierināmu ienaidnieku rustikāņu personā. Uz Nacionālo Apvienību liktās kartis sistas pilnīgi, bet sešu vīru bloks Saeimas labā flangā reprezentē tikai niecīgu, jāgan labāko un garīgi visaugstāki stāvošo, PK daļu, kas it sevišķi beidzamā laikā atrodas ļoti un ļoti asās attiecībās ar līdzšīm visvarenākām un vienmēr vēl visbagātākām korporācijām. PK nav pratis līdz šim atrast sarunu un sadzīves bazi ar centra un kreisajām pilsoņu partijām.

Somu māksla. A. Gallēns-Kallela. Lāsts.

Domājams gan, ka tagad jau būs par vēlu! Man liekas pat, ka šo partiju trešais uzdevums būtu liegt PK iespiešanos viņu rindās, lai tādā kārtā piespiestu studentus atmest karjeriskos nolūkus. Tad varbūt arī atkritīs tas studiju iesākšanas motivs, ka caur organizācijām varēs iegūt siltu sinekūru, un studēs Universitātē tikai intellektuālo izlase. Vai tad nākotnes students piesliesies PK virzienam ir liels jautājums, un ja pat tas notiktu tad viņš pilnīgi pārveidos viņu. Jau tagad var novērot dažās korporācijās svaigāku strāvu, vārds „burš" vairs nav ideāls, bet tikai simbols (kas no studentiem to par tādu neatzīst?), vairs nenotiek tik asas vārdu maiņas krāsu un šķietamā goda dēļ, un reti paliek gadījumi, kad no konventa dienas kārtības nenoiet jautājumi par vecumu kārtību un vapeņu karāšanās kārtību. K o p ē j ā k r ī z e piespiedīs visus studentus nolikt pie malas sīkos strīdiņus un visiem nest artavu lai varētu turpināt kalpot z i n ā t n e i u n t ē v u z e m e i. Līdz ar krizes negatīvām pusēm tā varbūt ar atnesīs studenta jēdziena noskaidrošanu, jo mēs bijām pārāk aizmirsuši mūsu vienīgo uzdevumu: studēt, studēt, studēt.

Lai šie grūtie laiki dotu mums iespēju visiem sadoties rokas un kopīgiem spēkiem celt augstāk mūsu universitātes garīgo līmeni, un atjaunot studenta majestātisko godu, ka tas ir c e n s o n i s p ē c i z g l ī t ī b a s un nevis pēc karjēras, vieglas uzdzīves un novārtā atstātiem pienākumiem. Tagad vislabāki mēs redzēsim kas no studentiem vēlas studēt un kas to ir darījis tikai gara laika dēļ. *Neaizmirstait, ka valstij katra studenta sēmestrs maksā un ka šīs piemaksas sagaida no mums i z c i l u s r e z u l t ā t u s s t u d i j ā s.* Vai jūs tos kautkur redzat? — gan vairāk tikai seklas viduvējības un apmierinātību par vieglu caurkļūšanu pārbaudījumos. Mūsu k o p ē j ā k r ī z e prasa pirmā kārtā no studentiem godīgumu pašu priekšā: v a i e s e s m u t o v ē r t s, k a v a l s t s p a r m a n i p i e m a k s ā? un vai nebūtu patriotiskāki doties tagad kara dienestā, lai šinī grūtā brīdī ar savu ticību tēvu zemei stiprinātu armijas nacionālos balstus. Vai tad patiesi vēl tagad atskanēs dziesma: „nav vērts"?!

Mēs negribam vēl reiz atkārtot šaubas par mūsu nacionālisma sirsnīgumu un gribam ticēt, ka tagad varēs gaidīt tā pierādījumus darbos. Mēs apsveiksim katru akadēmisko kopdarbību un esam gatavi piemirst ideālisma trūkumu līdz šim un visas izdarītās maldīšanās, bet m ē s p r a s a m godīgi izpildītu darbu akadēmiskā laukā un pirmā kārtā: gribu studēt un celt tālāk uz augšu mūsu gaismas pili L a t v i j a s Ū n i v e r s i t ā t i pāri kvantitātēm uz kvālitātivo darbu. I n d r i ķ i s S a u j a.

Latvju intelligenceijānodrošina darba tiesības!

Lielāka interese un dedzība pārjēmusi latvju tautu nacionālos jautajumus apspriežot. Arī poļu studentu dēmonstrācija Varšavā ir devusi uzplūdumu latvju tautas pašapziņas izpausmei. Pēdējā laikā sevišķu a t s a u c i b u p a r s a v u t i e s ī b u n o d r o š i n ā š a n u izrāda studējošā jaunatne.

Š. g. pavasarī un vasarā akadēmiskā saimē lielas bažas radīja Saeimas izglītības kommisijas nodoms, b l a k u s ū n i v e r s i t ā t e i, kas ir augstākā izglītības iestāde Latvijā, radīt kādu j a u n u k o m m i s i j u resp. iestādi, kas pārbaudītu ārzemju ūniversitāšu absolventu zināšanas, kā arī piešķirtu viņiem tiesības praktizēt Latvijā. Līdz šim šiem „eksterniem" bija jābeidz arī L. ūniversitāte, faktiski jāiztur attiecīgās fakultātes valsts pārbaudījumi. Pirmā vietā šeit stāv medicīnas fakultāte, kuru ik gadus „sturmēja" t. s. „ārzemju dakteri", kas daudz īsākā laikā kā to iespējams Latvijā veikt, nobeiguši ārzemju ūniversitāšu medicīnas fakultātes (g. k. Vācijā) grib Latvijā praktizēt. Par šķēršli tomēr ir pastāvošie noteikumi (līdzīgi „Устав врачебный" 210. un 211. pantiem). Lai iegūtu praktizēšanās tiesības, eksternie lielā skaitā (līdz 1928. g. bez ierobežojumiem, bet pēc tam 10 gadā) bez konkursa pārbaudījumiem iestājas L. ūniversitātē, lai pēc pēdējā kursa lekciju noklausīšanās nokārtotu valsts pārbaudījumus. Š. g. pavasarī pa daļai uz studentu padomes vienotņu frakcijas ierosinājuma pamata — medicīnas fakultātes vadība nolēmusi „eksternos" uzjemt tikai ar vidusskolu absolventiem k o p ē j ā k o n k u r u s ā, tā atceļot „eksterno" privilēģijas.

Tamdēļ arī nāca žīdu deputāti Maizels un Lazersons ar savu priekšlikumu par speciālas kommisijas nodibināšanu. Minoritāšu viedokli aizstāvēja arī Saeimas kreisais spārns un izglītības kommisijā vairākās sēdēs notika asas debates. Iestājoties vasaras brīvlaikam, šis jautājums vēl netika izlemts un jaunā Seima to sajem kā mantojumu, par kuru būs sagaidāma ciņa.

Š. g. 11. novembra biedru sapulcē medicīnas fakultātes studentu b-ba uz kommilitoņu G. K a i r e s un P. Z a r i ņ a ierosinājumu apsprieda šo jautājumu un nolēma griezties pie Saeimas izglītības kommisijas ar p r o t e s t u pret minēto Maizeļa likumprojektu, kas aizskaŗ L. ūniversitātes godu. Šim jautājumam ir arī sava otrā puse: tas iziet uz ā r s t u — s v e š t a u t ī b n i e k u p r i v i l ē ģ ē š a n u uz latvju rēķina. Sveštautieši sistēmātiski cenšas iekaŗot izdevīgākās darba nozares, tā iegūstot Latvijā lielāku noteikšanu un varu nekā pienākās — uz kautrīgās latvju intelligences rēķina. Arī ārstu saimē latvieši v ē l u z s k a t ā m i k ā m i n o r i t ā t e. Pēc veselības d-ta datiem 1919. g. Latvijā praktizējuši 435 ārsti, 1929. g. jau 1255. No tiem 1919. g. **tikai 38% latviešu** (1929. g. arī t i k a i 47%!), bet pārējie — sveštautībnieki, no kuriem 1919. g. 145 vācieši (1929. g. — 227), 105 žīdi (1929. g. j a u 324) u. t. t. Šādā pabērna lomā atrodas latvju intelligence, kaut gan jau vairāk kā desmit gadus darbojas **mūsu** ūniversitāte. Var redzēt, ka latvju iecietībai un gļēvumam nav bijis robežas. Latvju jaunatne, kas konkursa pārbaudījumos palika ārpus ūniversitātes, trūcīgo materiālo apsākļu dēļ nevarēja apmeklēt ārzemju izslavētās ūniversitātes, kas bija iespējams turīgākiem sveštautībniekiem. Viena daļa sveštautībnieku atkal uzskatīja p a r k a u n u studēt kopā ar zemnieku dēliem, kamdēļ devās uz ārzemēm, lai tur vieglā kārtā īsā laikā iegūtu „Dr. med." gradu, ar ko iegrieztos kā gaŗāmejot uz vienu gadu mūsu ūniversitātē, kur tikpat kā pajemtu tās diplomu un dzīvē nogrieztu sev biezāko maizes riecienu. Tādu L. ū. pastāvēšanas laikā ir apm. **piektā daļa** n o v i s i e m m e d i c ī n a s f a k. a b s o l v e n t i e m.

Ūniversitāti ik gadus nobeidz 50—60 jaunie ārsti, iepretim apm. divreiz mazākam agronomu skaitam, nerunājot nemaz par citām fakultātēm. Brīvās ārstu vietas provincē (Rīgā tādu nav!) saskaitāmas pie pirkstiem un cerēt tikai uz veco ārstu izmiršanu būtu nevien nežēlīgi, bet arī nepamatoti, jo caurmēra mirstības skatlis neraugoties uz grūtiem darba apstākļiem ir tikai apm. 20 gada laikā. Ievērojot to, ka medicīnas fakultātē pašreiz studē apm. 700 studenti (1930./31. m. g. 704), tad p r i v i l ē ģ ē t ā r z e m ē s s t u d ē j u š o s s v e š t a u t ī b n i e k u s b ū t u n e v i n n e t a i s n ī b a, t a s b ū t u p a t n o z i e g u m s p r e t l a t v j u t a u t u! Par ilgu mēs esam jau svešas varas cietuši. L ī d u m i e t i s.

*

Minētā biedru sapulcē piedalījās arī kāds žīdu tautības students, kas a r ī pievienojās minētam protestam, tā atzīdams un deklarēdams visas sapulces priekšā, ka taisnība ir latvju pusē. L.

Pārliecinoši garšīg. pusdienas

Dzirnavu ielā № 63.

Viens apmeklējums Jūs pārliecinās

Stud. 5% ietāk.

Studentu neglītie trači Vācijā un Polijā.

Pēdējās nedēļās vietējie laikraksti plaši atreferēja nacionālsociālistisko **Vācijas** studentu tračus, vecajā Halles ūniversitātē pret jauniecelto teoloģijas profesoru, pacifisma idejas piekritēju Dēnu, kuŗš savas lekcijas varējis noturēt tikai policistu apsardzībā, kamdēļ izcēlušās pat ielu sadursmes studentu un policistu starpā. Kad Prūsijas izglītības ministrija nostājusies profesora Dēna pusē un prof. neatlaidīgi mēģinājis noturēt savas lekcijas, tad nacionālsociālistiskie studenti it kā nomierinājušies. Jāatzist, ka Vācija pēdējā laikā visvairāk cieš no politisko galejibu organizāciju ricības, kas iziet uz revanša kaŗa un revolūcijas gatavošanu, lai juku brīdī sajemtu varu savās rokās. Šīni darbā pagaidām saprotas kā komūnisti tā nacionālisti, kuŗu pusē sakarā ar akadēmiskās intelligences pieaugošo pārprodukciju nostājusēs pat lielākā studentu daļa, to starpā liela daļa korporācijās organizēto.

Polijas studentu „nemieri", ko varētu gan apzīmēt par šovinistiskās studējošās jaunatnes daļas huligānismu, tiri dabigi ir radījuši arī Latvijā lielāku interesi un pat nemieru ar mūsu diplomātijas izturēšanos. Sākums meklējams Latvijas poļu savienības pretvalstiskā ricībā Ilūkstes un Daugavpils apriņķos, sevišķi pēdējos gados, „garu uzmeta" L. ūniversitātes studenta Napoleona Liberisa (vietējo poļu kandidāts Saeimas vēlēšanās) apcietināšana par neatļautu balsu uzpirkšanu („divlatnieki)" kas radīja Polijas tagadējās Piļsudska diktatūras pretinieku — nacionāldēmokratu aprindās lielu nemieru, ko pēdējie centās pārnest visai poļu tautai. Pieprasījumi parlamentā u. t. t., bet Polijas nacionāldēmokratu piekritēji studentu vidū — „konfederatku" un dažu poļu korporāciju locekļi noorganizēja nesmuko dēmonstrāciju pret Latviju, reizē saucot arī — „nost ar valdību" . . . Polijas studentu tautiskā manifestācija pārvērtās savā tālākā gaitā par židu grautiņiem (vispirms Krakovā, tad Varšavē), kur pat policijai ar bruņotu automobili jāiejaucas, un sieviešu piekaušanu (Varšavas ūniversitātes rektora Lukaševica kundze šmagi piekauta ūniversitātes priekšā).

L. Ū. Studentu padome savā pēdējā sēdē, kad līdz Latvijai vēl bija atnākušas ziņas galv. k. tikai par nesmuko izturēšanos pret Latviju, šādu poļu studentu ricību nosodīja. Pēc tuvākas notikumu gaitas un apstākļu noskaidrošanas sagaidāma arī sakaru pārtraukšana Latvijas un Polijas studentu starpā. Ja Polijai viņas kaimiņos bija tikai viena pusē draugs, kaut arī pāris desmit kilometru garajā robežā uz ziemeļiem, kur latvju un poļu kaŗavīri un studējošā jaunatne bieži draudzīgi sastapās, tad paceltās poļu studentu dūres un „Bei latyszow!" saucieni šī draudzības tilta balstu salauzuši. Nezīlējot par nākotnes attiecībām ar lielā dienvidus kaimiņa kommilitoņiem, jāatzīmē latvju studentu vienprātīgais nodoms un apjemšanās, mūsu neliekuļotās draudzības saites ar brāļu tautas Lietavas un ziemeļu sabiedrotā Estijas studējošo jaunatni padarīt ciešākas. Es ticu: drīz Rīgu no Kauņas un Tallinnas nešķirs robežu grāvis un attiecīgo valšķu krāsām izraibinātie robežu stabi. Pēteris Zariņš.

Teātris un māksla.

Teātri.

Nacionālais teātris (14. 10. 31. g.) izrādījis tris cēlienu komēdiju — Pieklīdušais kaķēns — Viņas autors mūsu pašu māju rakstnieks Jūlijs Pētersons. Tam jau aiz muguras gaŗš drāmatiskā rakstnieka mūžs. Savu amatu — lugas rakstīt — viņš prot labi. Viņam ir krietna skatuves pazināna, veikls dialogs, pietiekošs drāmatisks kāpinājums. Visas šīs īpašības lielākā vai mazākā mērā sastopamas arī Jūlija Pētersona jaunākajā nupat apskatāmā darbā — Pieklīdušais kaķēns. Tomēr ne tādā mērā, kā viņa dažās agrākās lugās. Vielu savai lugai Jūlijs Pētersons jēmis no mūsu, tā saucamām, augstākām aprindām. Lugā figurē kāds centra īpašnieks — fabrikants ar visu savu ģimeni, dēlu inženieri un tā tālāk. Jūlijs Pētersons, liekas, tiri vai izjēmis patenti šo aprindu tēlošanai. Arī Viņa agrākās lugās redzami šo pašu aprindu ļaudis. Pētersons savā rakstnieka dabā nav griezigs, viņš neizsmej, arī neizzobo savus varoņus, bet gan tikai labvēlīgi pasmaida par viņiem, rādīdams tos daudz patikamākā gaismā ne kā tie īstenībā ir. Šīni komēdijā Pētersons mums parāda, kādas lielpilsoniskas ģimenes nelielus sarežģījumus, kuŗi visi beigās noslēdzas labvēlīgi. Lugai pamatos jemta anekdote, gluži tāpat kā to dara franči. Tikai Pētersonam nav izdevies šis anekdotes atrisinājums. Jau pašā sākumā skatītājs sāk nojaust kas par lietu. Šī nojausma sabojā visu turpmāko uztvērumā prieku. Lugas tālākā darbība rādas it kā jau lieka. Pavisam neeispējams šķiet jaunā inženiera tips. Tādu aprobežotu savādnieku un glēvuli gan, laikam, nebūs iespējams ne atrast ne arī iedomāties mūsu apstākļos. No lugā rādītiem tipiem saistošākais pats vecais — centra un fabrikas īpašnieks.

Komēdiju iestudējis Aleksis Mierlauks ar parasto veiksmi, tiri reālistiskā garā. No tēlotājiem pirmā vietā jāmin Rodrigo Kalniņš. Ļoti īpatnēja un pārliecinoša lomas uztvere un vienkārš, noteikts viņas izvedums. Tālāk Ludmila Špilberg (liels iekšējs šarms) Alise Brechman. Jānim Lejiņam bij grūts uzdevums tēlot absurdo inženieru. Kaut kā jau viņš tika galā, un tad arī pateicoties tikai viņa lielām spējām.

Arī Dailes Teātri ir parādījušies divi pirmuzvedumi — Minnas Dišleres komēdija — Studentes vasara un Benacka mūzikālā komēdija — Mana māsa un es — Komēdija — Studentes vasara — Minnas Dišleres — trešā pēc skaita luga. Techniski noteikti veiklāka par pirmām. Bet ne tā organiski. Lugas centrālā problēma — tēva nesaskaņas ar dēliem noteikti sveŗas uz nopietnas drāmas pusi. To mēs sevišķi varam manīt lugas beigās. Bet līdztekus minētam lugā sastopami arī stipri komēdijas elementi, pat šaržēti tipi (jeb par tādiem tos izveidojuši aktieri?) Visi šie trīs augšminētie elementi nav sakausēti vienā noteiktā masā, tamdēļ atstāj mistrojuma iespaidu. Tāpat lugas daži tipi nepārliecinoši, piem kaut mājas saimnieks, kas padzen savu vecāko krietno dēlu par vienu vārdu — pilsonis (zimējas uz tēvu — saimnieku).

Inscenēta luga labi. Patikamas un lietišķas O. Skulmes dekorācijas. No aktieriem pirmā vietā minama A. Mača (ļoti labs mātes tēls) tad T. Lācis, Lilita Bērziņa un Artūrs Filipsons.

Benacka mūzikālā komēdija — Mana māsa un es — patiesībā īsta operete, kur saturs nav galvenais. Kā visam operešu vairumam arī minētai darbojošās personas — princeses, grāfi un tad tikai tālāk — mirstīgie.

Aktieri spēlē lieliski. Galveno lomu tēlo Lilija Štengele un ar parasto gatavību un iekšējo šarmu. Viņai pilnīgi līdzi turas māzā spriganā Elvīra Bramberģe, kas tēlo apava veikala pārdevēju. Tad seko abi komiķi A. Mitrevics un A. Miķelsons. Sevišķi pirmais patikams ar savu spēles prieku un kustību enerģiju. Pabriks pietiekoši labi dzied, bet spēlē neapmierinoši. Blakus Lilijai Stengelei viņš izliekas diezgan bāls. Tāpat L. Veics savā grāfa lomā atgādina agrāk redzēto.

Visumā inscenējums mākslinieciski stipri pārliecinošs. Vienkāršas, bet iespaidīgas dekorācijas sniedzis O. Skulme. A. Č.

Mūzika.

Pagājušās nedēļās Nacionālā Operā ar izcilus izrādēm un koncertiem bij reti bagāta, lai pieminam operas pirmo simfonisko, Orlova, Hubermaņa, Argentinas un Gollandas, Jureņeva viesizrādes. Studentam, kam interese koncerti, patiešām ir diezgan grūti šās izrādes apmeklēt, tādēļ ka visai plānais naudas maks to zināmā mērā neatļauj, kautgan opera nākusi pretim līdz pēdējai iespējmībai pazeminot ieejas maksu. Kā vienīgais gandarījums šajā nopietnā saimnieciskā stāvokļa laikā ir iespēja sevi stiprināt ar kādu cildinošu pārdzivojumu un šī māksla, it sevišķi mūzika, ir tas visu atspirdzinošais skaidrākais avots kur katram savu jūtu pasauli mazgāt. It sevišķi strauji pacejoties operas mākslas līmenim, ar jauniem pārstudējumiem un iestudējumiem, palielinās arī labie iespaidi, kuŗi neizgaist tik ātri, bet arvien atgriežas atmiņā un ļauj pie tiem pakavēties. Cilvēks nu tāds reiz ir, ka viņš mīl pakavēties pie atmiņām un vēl sevišķi skaistām! Kā izcilus pārstudējumu gribas pieminēt Seviljas bārddzini, kuŗa orķestŗa pavadījums kļuvis jau pietiekoši viegls un elastīgs, lai piešķirtu operai zināmu klasisku bufo vieglumu. Reitera labā vadība, dzivā režija, apvalditie un uzmanīgie Bergkindes dziedājumi sevišķi izceļas; protams jāpiemin arī dzivais un mākslinieciskais Gollandas Figaro uztvērums. Nevaram nepieminēt arī „Boriss Godunovs" kuŗā viesis Jureņevs bij reti labs, traģisma pilns, bet apvaldīts mākslinieks.

Bet ir gluži savrup augstā klasē jāieskaita Eduards Miķelsons, kuŗa tēlojums līdz ar dziedājumu ir reti dziļš un retiskaists. Viss ansamblis ir labi sastādīts, kur nevienā lomā nav vāju dziedātāju.

*

Pie izcilus novitātēm ir pieskaitāms balets „Don—Kichots". Vispirms jau reti dekorativais ieterps, kas ieturēts divās saskaņotās krāsās ar zināmu komisku reālu ietērpu, nekur nedominē, bet dzivi pauž baleta saturu. Pēc manas gaumes spriežot vislieliskāko iespaidu dod krodziņa skats, kuŗa pilnīgi panākta perspektivais telpas dziļums un skaisto formu un krāsu kompozicija.

Paša baleta darbība dziva un brīžam sajūsminoši viegla. Mūzika — kā jau klasiskam baletam — nepretencioza viegla.

*

Arī Latvijas konservātorija ir sarīkojusi daudzus koncertus, kuŗiem jāpiegriež uzmanība. Tā konservātorijas audzēkņu simfoniskais koncerts Vaghaltera vadībā no jauna atgādināja faktu, ka labs meistars var veidot skaistu lietu arī no vāja materiāla, jemot vērā ka konzervātorijas orķestris ir gluži jauns tikko šo sēmestri sastādīts.

Izcilus vērtību mums kā akadēmiskai saimei gribas piegriezt jaunajiem topošiem pianistiem Vait Veltai un Stanislavam Vaiņuņas, pirmā jau beigusi bet vēl turpina studijas ārzemēs, pēdejais tikai beigs. Programma grūta, bet tās tulkojums pārdzivojumu bagāts ar labu gaumi veidots. Visā pilnībā, ērģeļu skaļumā izskaneja Bacha preludija. Sirsnīgajam lietuvim neveicās ar smeldzes tulkošanu „Karnevalā", ir stipri neskaidra pedalizācija un bieži nedisciplinēts piesitiens. Ir apbrīnojama izturība ar kādu Vaiņuņas spēleja Lista Rigoletto — parafrāzi ir tempa ir izstrādājuma ziņā! Gribas ticēt, ka Vaiņuņas progresēs un dienās izveidosies par mūziķi kam sirdssmeldze un spēks būs samērīgās attiecībās, saskaņā ar kompozicijas raksturu.

*

Mēs iesakām apmeklēt: operu „Jevgeņijs Oņēgins", jo tik labu vīriešu ansambli, kur ļenski dzied Priednieks-Kavarra, Oņeginu — Kaktiņš un Greminu — Niedra no mūsu pašu spēkiem grūti iedomāties. Priednieks skaists, ātri aizraujošs tēls, bet Niedra sevišķi simpatisks vīrsnieks, kur kopējos ansambļos ar Kaktiņu izceļas ļoti spilgti trīs dažādo raksturu personas.

Ja prāts skumjš — labu atspirdzinājumu sniedz balets „Don-Kichots".

Un kam vien pa spēkam financiālā puse, lai apmeklē arī slavenos pasaules mākslinieku vijolnieku Mišu Elmani un slaveno dziedātāju Mariju Kuzņecovu.

Valsts svētkos 18. novembrī notiks koncerts, kuŗa programma ir ievērojama tajā ziņā, ka saturā ir uzjemti latvju autoru jaunie skaņu darbi. Tā dzirdēsim J. Kalniņa „Brāļu kapi", V. Dārziņa „Spāņu deju svita", B. Valles „Jāņu vakars Daugavmalā" un J. Lapiņa „Deja" un Jurjanu Andreja „Līgojat līgsmojat", kuŗa mums ir sveša. Operas direkcija paskaidro, lai nāktu visiem mūzikas mīļotājiem pretim, ka ieejas maksu nolikusi tikai līdz L. 2,70 ieskaitot arī garderobi.

Jānis Kelpe.

Šopēna polonēze.

(No dzejoļu grāmatas „Rietu atbalsis.")

Aizlīgo laiva pa ūdeņiem gludiem,
Irkļi kā mājienā ceļas un krīt,
Vakara sārtajām debesīm pretim
Meitenei dziedot: „Vai atnāksi rīt?"

Dreboši pirksti tver vijoles loku —
Vakara krēslā lai atbalsis trīc!
Blāzmainam rietsārtam nogrimstot naktī,
Saskaņā maigā lai daiļums ir vīts.

Baltas kā ligavas, ābeles ziedos
Zarus pret zvaigžņotām debesīm slien.
Gājēja soļi steidz apstāties tumšā,
Vientulīgs mēness caur mežgaliem brien.

Lielās cīņas.

„Kāds cildenums un miers dveš no šīs ēkas! Jā, zinātne prasa nopietnību. Tu esi laimīgs, mans dēls!" tā mans onkulis teica. Sajūsminājās lāga vīrs par mūsu „veco ēku". Bet tas bija diezgan ilgi atpakaļ: es vēl mācījos no galvas savas tikko dabūtās mātrikulas numuru un domāju tāpat kā viņš. Tomēr tā īsti dziļi to pārdzivoju tikai neilgi atpakaļ.

Iesākums bija zibeņātrs: kollēga Slaidais skrēja un es viņu noķēru.

„Cilvēks, kur tu skrien! Študents nav skolas puika," es citēju kādu dzirdētu izteicienu.

— „Ā, labi! Tu esi vaļas vīrs, neesi arī konkurents — nāc šodien palīgā!" viņš bēra un, sagrābis manu roku, aizrāva līdz. Ātrs skrējiens bija. Četras trepes tik saskaitīju un uz klausītavas durvīm paguvu saredzēt ciparu 41. Bet ar to jau pietika: es zināju, ka atrodamies vecās ēkas lepnākā vietā. Pats esmu tur veselus trīs gadus sēdējis pie viena priekšmeta. Ieinteresējos.

„Ko tad tu te klausies?" prasīju.

—„Paidagoģiskos priekšmetus!"

Skaidrībā tomēr netiku. Kapēc tad man tur jāpalīdz? Nu, bet gāju līdz. Sastapām priekšā jau diezgan daudz klausītāju. Bet vīrieši vien.

„Vai tad tagad vīrieši vien paidagogi grib būt? Ko tad mūsu kommilitones?" es prasīju.

—„Tagad jau arī nav paidagoģijas priekšmets, bet ģeodaizija," atmeta kollēga. Viņš jau sēdēja omulīgi solā.

„Ģeodaizija! Bet nupat teici, ka nākot uz paidagoģiskiem!"

—„Jā, tur cits redzes viedoklis! Tu uz paidagoģiskiem nenāc, — varu atklāt visu šo lietu. Skolotāji rodas no visām fakultātēm. Protams, vietu arī pašā aulā būtu par maz. Jāstāv kājās. Kam labi pazīstami — tie vietas dabū. Jānāk tikai iepriekš uz šo ģeodaiziju, jāiejem vieta un tad esi pats ar visiem „radiem" nodrošināts. To tikai nedrīkst izpaust — sanāks atkal vai visi stundu iepriekš un tāpat nekas. Redzi, pašlaik tās divas kommilitones, kas ienāca. Viņas zem pirmos solos sēdētāju portfeļiem noliek savas klades. Tās tur paliks līdz nākošai lekcijai. Par labu vārdu kommilitoņi ārā ejot uzliks uz galda un vietas drošas."

Jā, nu man drusku skaidrāka visa tā padarīšana kļuva. Tapēc tik noslēpumaina ierašanās. Te arī bija krizes laiki un valdīja „onkuļu būšana".

Nekas, to ģeodaiziju noklausījāmies. Zvans. Ārpus durvīm tūlit sacēlās liela rūkoņa. Apmēram kā pavasaŗa palos, vai desmit autobusiem uzsākot skriešanās sacensibu. Līdz ko mēs palikām vieni, apstākļi kļuva pat draudoši. Mans draugs vienā mirklī ar kādām burtnīcām, grāmatām, veciem vēlēšanu uzsaukumiem bija apklājis visu galdu, dažus uzmezdams arī priekšējam. Tanī pat laikā klausītavā ieināca vesels bars gaidītāju. Bet pirmie klausītāji vēl bija priekšā. Masas sastapās. Tas bija grandiozi! Vēsturisks moments. Filologu, dabas zinātnieku, matēmatiķu etc. sastapšanās ar inženieriem. No sākuma nekas. Lieta palika nopietnāka, kad no koridora nāca vienmēr jauni klāt, bet iekšā esošie uz āru netika. Inženieri tomēr nav tie, kas techniskās lietās bez padoma paliek — sastādīja grupu, izvirzīja spēcīgāko priekšgālā un šī grupa kā ķīlis iespraudās iebrucēju barā. Taktika! Atskaneja daži sajūsmas izsaucieni no kommilitonēm. Vēlāk gan stāstīja, ka aiz sāpēm esot kliegušas. Tas tomēr pārspīlēts. Pats redzēju, ka tik bēdīgi nebija. Ķīlis tomēr paspēja izsprausties un atbrīvot arī pārējiem ceļu.

Acumirklī visa auditorija piegruva pilna. Bet priekšā jau atradās burtnīcas, klades, veci vēlēšanu uzsaukumi. Uz mums bira jautājumi: Brīvs? Vai nevar vēl iesprausties? Slaidais palika mierīgs: — nē, nevar. Galīgi pilns. Redziet — burtnīcas.

Viņš mani nokomandēja burtnīcu rindai vienā galā, pats sēdēja otrā un tā neviens klāt netika. Dažs labs, kas aiz durvīm bija pusstundu iepriekš gaidījis palika bez vietas.

Pamazām tauta apmierinājās. Kam vietas neiznāca solos, tie atvāca ķeblīšus, nometās uz katēdra. Saradās Slaidā kollēgas. Izrādījās, ka vesels kooperātīvs nodibinājies. Pilniga dežurantu sistēma, kas katrs savu reizi nāca sēdēt stundu pirms lekcijas un iejemt citiem vietas. Tie, kuŗi strādāja, balstījās tikai uz ļoti labu pazīšanos. Tā sakot uz savstarpējām simpatijām. Protams, tas viss bija uzupurēšanās sabiedrības labā ar audzinošu nozīmi.

Mīļi skati un sirsnīgi rokas spiedieni teica Slaidajam atzinību. Šis smaidīja kā saulīte. Man par palīdzēšanu nekas netika.

Starpbrīdī viņš gan atzinās, ka vietas iejemot esot arī savi grūtumi: citā reizē iepriekšējā lekcija esot tāda, kur dažreiz saucot arī pie tāfeles. Par nelaimi izsaukts taisni šis. Aizgājis arī. Domājis gan no sākuma šā tā cauri sisties. Par spēkiem runa bijusi. Gudrojis kautko no vidusskolas laikiem, kas fizikā stāstīts. Bet nekā. Visi inženieri un mēchaniķi — speci šinī lietā — smējuši bez gala. Labi, ka zvans drīz bijis. Un tas viss to daiļo kommilitoņu dēļ. Tiešām, no visiem Slaidā „protežē" — skaitā septiņiem — tikai divi bija stiprā dzimuma pārstāvji.

Es sajūsminājos: pārstāvji, resp. pārstāves no visām fakultātēm. Lekcija aizgāja gandrīz nemanot. Tikai kad jaunie paidagogi atkal norunāja nākošo dežuru un apspriedās kā nodrošināties pret izspiešanu no vietām — atgriezos īstenībā. Laikam es nebiju vienīgais jūsmotājs — koridorā dzirdēju divus kommilitoņus sarunājamies: „Nebūs vērts nākt te vairāk: kom! Mākonīte jau trīs lekcijas nav redzēta." Un cita grupiņa atkal sprieda, kuŗai kommilitonei skaistākās cirtas. Un tur atkal. . . bet pietiks — to vajaga visu pašam redzēt un dzirdēt, lai pilnam aptvertu visu. Šīs te tikai lai ir ievada zināšanas, ja jūs vēl gribētu iesākt klausīties „paidagoģiskos".

Es arī to darīšu un esmu gatavs nodibināt jaunu „kooperātīvu" un nākt divas stundas ātrāki nodrošināt vietu. Manas slāpes pēc zināšanām nekad nav bijušas mazas, tomēr tas ir nieks pret šo visu apvienoto fakultāšu slāpju izpaudumu. Negribu tapēc pakaļ palikt. Uz 41. ! Oeco

Atturības dienas Ūniversitātē.

(no 2.—4. nov.)

L. Ū. stud. atturības biedrībai jau par trādiciju ir kļuvusi reizi gadā rīkot atturības dienas Ūniversitātē, lai ar to piegrieztu interesi atturības jautājumā plašākai studējošo saimei.

Atturības dienas atklāja 2. nov. Ūniversitātes aulā, rektors prof. Bīmanis aizrādot, ka atturības mērķi ir cēli mērķi, bet tie nav sasniedzami aizlieguma, bet gan vērtīgu priekšzīmju ceļā.

Tad atturības dienas apsveic stud. padomes pārstāvis ieteikdams taupīt uz alkohola rēķina. Atturības atklāšanu kuplināja ar dziesmām L. Ūniv. koris.

Pirmā priekšlasījumā Dr. phil. T. Celms runāja par „Iekšējā brīvība un alkohols".

Cilvēkā, kā dzīvā būtnē, ir tieksme izraisīt savas potences, kas viņā jau no dzimšanas ieliktas. Cilvēkam no vienas puses ir līdzīgas potences ar dzīvniekiem (vitālās), no otras — garīgās, kuŗās izraisās cilvēka sapratīgais „es". Dzīvo būtņu attīstība raksturojas ar to, ka no daudznozīmīgām potencēm izraisās viennozīmīgi kompleksi. Dzīvniekam nav dalītas dzīves, tādēļ ka tas attīstās vienu potenču izraises plāksnē, turpretīm cilvēks ir divplāksnīgs, dalīts. Ārēji cilvēks ir saistīts ar dabas likumību, bet iekšēji viņš var būt brīvs. Tādēļ arī viena no kardinālākām problēmam ir cilvēka iekšējās brīvības problēma. Iekšējo brīvību jāsaprot kā cilvēka dzīvošanu saskaņā ar principiem un normām. Tā ir cilvēka iekšējā autonomija — pašlikumība.

Katru reizi kad izraisās dabiskās, vitālās potences cilvēkā, kā dzīvas būtnes aktīvā slāņi, viņam jāiejem ir atbildīgs stāvoklis. Šeit izpalīdz cilvēka griba, kas ir īpatnējs psīchisks stāvoklis, nostājoties „par" vai „pret". Nekas cilvēkam nevar sagādāt tik daudz ciešanu, ka viņš pats noziedzoties pret savu iekšējo brīvību.

Cilvēkā nav iedzimtas tieksmes pēc alkohola, tādēļ šo tieksmi cilvēks iegūst brīvi. Lietojot ilgāku laiku alkoholu, cilvēks iegūst kaislību pēc tā, bet kaislība jau laupa cilvēka brīvību — uzliek tam važas. Tā cilvēks pats sevī dzemdējis iekšējo nebrīvību. Pēc alkohola baudas nāk ciešanas — ko sākumā cilvēks lietojis kā baudas līdzekli, tas viņam vēlāk kļūst par ārstniecības līdzekli.

Tādēļ visa modernā cīņa pret alkoholu, galvenā kārtā iziet nevis lai alkoholiķus labotu, bet gan lai cilvēkus pasargātu no alkohola lietošanas.

Otrā dienā, atturības dienu turpinājumā, runāja Dr. P. Reinhards par jaunatnes uzdevumu atturības kustībā, kuŗā viņš aizrādīja, ka cilvēkam ir jāatbild par savu dzīvību, veselību, kas viņam piešķirta un viņš nevar patvaļīgi ar to rīkoties, tos izšķiest. Latvju tauta ir veselīga un spējīga tauta, tādēļ tai ir jāsaglabā savus dzīvos spēkus — šeit arī ietilpst jaunatnes uzdevums. Jaunatnei jānostājas pret tautas veselību un spējas graujošiem spēkiem, resp. alkoholu.

4. nov. atturības dienu noslēgumā prof. K. Kundziņš runāja par intelliģenci un apreibināšanos.

Intelliģence ir mūsu nākotne, jo pastāv zināmu spēku difūzija starp tautas zemākiem slāņiem un intelliģenci. Tautas pārējā daļa seko intelliģencei un to imitē, pārjem tās kultūras formas, kuŗās ieaugusi intelliģence. Bet mūsdienu intelliģence vairumā pati nav kultūrāla, tā piesavinājusies tikai kultūras ārieni, tā aktīvi nepiedalās kultūras radīšanā. Tādēļ cilvēks ļoti viegli paļaujas visiem iespaidiem, kas viņu var dragāt, bet ko viens dzīves moments noārdījis, to daudzi vairs nevar uzcelt. Cilvēki bieži šādos gadījumos atsakās skatīties ar neapmiglotu skatu reālā īstenībā un padodas reibuma, illūziju varai.

Cilvēks pašu laik atrodas stadijā no dabas bērna uz kultūras cilvēku. Dabas bērns uz visu reaģē veseli, nedalīti. Viņš dzīves pilnību izjūt nedalītu. Turpretim mūsdienu civilizētais cilvēks, piesavinājies kultūras ārējā formas, ir dalīts — no vienas puses dabas bērna prasības, no otras civilizēta cilvēka prasības. Cilvēkā pārāk attīstījies viņa intellekts. Eiropa pēdējos 150. gados ir sevišķi piegriezusies intellektuālai attīstībai. Cilvēks šo laiku tik krājis un piesavinājies zināšanas, domādams, ka visu zinot tas līdzināsies Dievam (Bekons.)

Piesavinājoties tikai zināšanas, attīstot tikai intellektu, cilvēks faktiski nav izglītojies, bet ir tikai mācījies. Tādēļ arī rodās cilvēkā plaisa starp vārdiem un darbiem — ko māca un kā dzīvo. Individuālpsīcholoģija māca, ka bērns, jau no mazotnes prasās pēc nozīmības, ka cilvēkā jau no dabas ir iedzimtas spējas darboties vienā vai otrā virzienā. Cilvēks, kas nav spējis piepildīt šīs nozīmības prasības un tām sekot, meklē zināmu kompensāciju un to atrod reibumā — šķietamā pasaulē. Neveiksmes laulībā, profesijā dzen cilvēkus meklēt apmierinājumu un to daudzi rod reibumā. Tieksme pēc reibuma ad nu pa lielākai daļai meklējama dzīves vienpusībā. Lai no tā cilvēkus pasargātu, jāgādā par vispusīgu audzināšanu. Interesanti, ka pati jaunatne sāk tagad rast ceļus no šīs vienpusības, meklēt kompensācijas piem. sportā — tur jaunatne pierāda ka tā ne tik grib zināt, bet grib arī varēt. Tādēļ skolā blakus zināšanām jāiet arī varēšanas un darīšanas audzināšanai. Lai izietu no patreizējā stāvokļa, kur dzīve tik vienpusīgi nostādīta un kur pašulaik pasaule pārcieš smagu krizi, ir jārod veselīgas kompensācijas un tādas cilvēks atrod mākslā, īstā reliģijā, sportā un arī tur, ka mēs varam priecāties par citu cilvēku sasniegumiem, kur nevaram mēs paši.

A. Sk.

Trādicionālās studentu atturības dienās, ko š. g. 2. novembrī atklāja studējošo atturības biedrība, kā apsveicējs no studentu padomes nāca korporāciju pārstāvis E. Ķiploks, aicinādams studentus atturēties no alkoholisku dzērienu lietošanas. Cik arī apsvecējs savai runai necentās piedot nopietnu toni, tomēr klausītājos šī runa izsauca tikai smīnu, jo kas gan cits, kā studentu padome iepriekšējos gados rīkoja karnevalus ar reklamētiem „tautiskiem krodziņiem," alus un boles galdiem. Jaunās studentu organizācijas studentu padomē dibināti kritizēja šādu korporāciju valdošā vairākuma rīcību, bet dabūja atbildi, ka bez alus galda studentu sarīkojumiem nebūšot piekrišanas. — Dažus gadus atpakaļ studentu atturības dienās kāda korporeļu grupa arī dēmonstrēja Rīgas ielās par „atturību," braukājot vaļējos taksīšos ar alus mucīņu vidū un alus kausiem rokās. . . Vispirms lai korporācijas sadauza savus alus kausus un atmet iekāršanas komangu, tad tikai lai nāk aicināt atturību!

Lūstabīetis.

Alkohols veicina mirstību.

Ilinoisas štāta veselības pārvalde sakopojusi datus par mirstību no pārmērīgas alkohola lietošanas šai štātā laikā no 1910.—1930. gadam. 1918.g. mira no alkohola lietošanas 1,8 uz 100000 iedzīvotājiem (pasaules kara iespaids), 1919. g. —1,5; pirmā alkohola aizlieguma gadā (1920) mirstība noslīd uz 0,7, lai pēc tam atkal celtos (1921 —1,9) un maksimumu sasniegtu 1927. gadā—5,6. Jāpiezīmē, ka lielāka mirstība no alkohola lietošanas novērota tikai 1910. un 1913. g.—5,8. Pēc 1927.g. mirstība uzrāda tendenci samazināties —1930.g.—2,5.

Ilidiko.

Zudušais laiks.

Bij laiks, es zvaigznēs lasīt spēju
Un sapratu ko runā mežs.
Es mežos strautus uzmeklēju,
Kur stirnas savas slāpes dzēš.
Bij putniņi man labi draugi,
Tie dziesmas manīm veltīja.
Es rados biju pat ar sauli,
Kas manas dienas zeltīja.
Kad noguru no puķu smaržas,
Man zaļais maurs bij paklājs maigs;
Tad raudzījos, kā spāres laižas
Un kā no zemes ceļas tvaiks.
Es vēroju, kā siltās trīsās,
Tas ceļas augšup sauli sveikt
Un katras radībiņas dzīslās
Karsts vilnis ritēt nevar beigt.
Bij laiks, tas liekas sen jau zudis,
Kad tuvu sita dabas sirds. . .
Cik svešāds liktens mans ir kļuvis
Šais ielās, kur tik spuldzes mirdz.
Auž smadzenes man prāta bruņas,
Bet sirds, sirds sērot neapstāj'. . .
Šie tukšie smiekli, skaļās runas,
Kā līka palags dvēs'li klāj.

———

Studenšu korporācija „Daugaviete"

š. g. 6. nov. nosvinēja savu 10 gadu jubileju, reizē ar to iesvētīja koktēlnieka H. Merca izgatavoto vapeni. „D." ir pirmā studenšu korporācija un tagad apvieno 197 locekles. „D." noorganizējās pēc vīriešu korporāciju parauga, pa daļai pārjemot pēdējo iekšējās dzīves tradicijas. Tamdēļ arī savā laikā sabiedrības lielākā daļa nosodīja šādu mēģinājumu, pēc vāciskā gara vīriešu korporācijām organizēt sieviešu slēgtu organizāciju. Šakarā ar visā pasaulē pieaugošo sieviešu organizāciju rosmi emancipācijas darbā, studenšu korporāciju locekles kopā ar citām akadēmisko sieviešu organizācijām piedalās nevien studentu pašvaldības darbā, bet arī valsts un pašvaldības iestādēs. Tomēr studenšu korporāciju rīcībā šai cīņā par sievietes tiesībām pelna tikai nosodīšanu, jo ar savām tieksmēm uz „grandes dames" spēlēšanu un no vīriešu korporācijām pārjemtās bravūras un neiecietības dēļ — kā to rādīja Rīgas pils. domes un Saeimas vēlēšanas — ir radīta sieviešu organizāciju apvienībā dziļa un neizlīdzināma plaisa. Ko līdz devīzes „par taisnību daiļuma un visu cēlu", un „Pars pro toto, patientia vincit omnia", ja dzīvē šo solījumu min kājām. Studenšu korporāciju loceklēm lielā mērā trūkst latvju sievietes tikamās un vērtīgās īpašības — vienkāršības un sirsnības. To atrast vēlam turpmākajās gaitās.

Arnolds Jansons.

Somu meitenei.

Varbūt ostmalā, kur viļņi guldz kā zvani —
Un kur fjordu skalbēs sadrūp tālais riets,
Šonakt atkal gaidīsi tu mani —
Mīlā tvīkdama — kā smaržās zieds...
Varbūt šonakt, kad pār jūŗu zilgi
Vēji manu balto jachtu trauks,
Tavas mazās, skumjās lūpas ilgi —
Tālas sveikas — manam vārdam sauks...
Varbūt jutīs sirds: tā mīla bija —
Zeltaina kā sapnī zeltains brīns,
Kas no manām lūpām tavās lija —
Kā no trauka — traukā — mirdzošs vīns...
— Varbūt ostmalā, kur viļņi guldz kā zvani —
Un kur fjordu skalbēs sadrūp tālais riets,
Kādreiz atkal satiksi tu mani —
Tā kā novakarā dziesmu satiek zieds...

———

Dāvis Krējums.

Suņu dienu piezīmes.

Pagājušā vasarā mani apmeklēja draugs Biezais kopā ar kommilitoni Lorenci. Bija taisni izņēmums citu slapjo vasaru vidu — saule spīdēja, ka tik turies, un zilā debess mūs aicināja iet paskatities, vai tas var būt tiesa, ka viņa nolaižas lejā pie mācītāja muižas. Varbūt kāds no mūsu piedzīvojumiem un dēkām var sev ko mācīties tādiem gadījumiem, tāpēc — lūdzu, te būs to gaišo dienu mazs atspulgs.

Personae: Alfreds Biezais — vīrs savās atvaļinājuma dienās; Don-Lorenco — mātrikulā stud. rer. nat. Lorencis, atvaļinājumā izbraucis jauneklis; Ādams Ķikuts — stud. silv., skolas biedrs un labs draugs Dāvim Kr. Andrejs Kalniņš — filozofiska vēriena kungs, raksta dzejoļus, Dāvim skolas biedrs; Harijs Melbārdis — stud. math., skolas biedrs Dāvim, garš kā kārts, ar brillēm. Kāds savietis. Kungi un dāmas, jaunekļi un precēti ļaudis. Divas čigānes. Spiritus misticus.

* * *

13. jūl.

. . . Agrā rīta stundā pajēmis pijoli, devos uz Rāmuļu stac., raudams meldiņu pēc meldiņa kā vecais Piņģerots. Stacijā uz grīdas gulēja 3, 4 veči. Viņu vidū kā roze rāceņos (gan uz sola) bija kommilitoņa Lorenča baltais deķelis saredzams. Izrāvu to svaigā gaisā un gudras lietas runādami sukājām pa dzelzc. stigu uz priekšu un atpakaļ. Rīts, kas no sākuma rādījās skaists, sāka ietērpties miglā un manai pijolei stigas tā samērcēja, ka nebij vairs iespējams mūzicēt. Pēc labas gaidīšanas pienāca vilciens no augšas un atveda kommilitoni un draugu Biezo. Nedevāmies vis šim uz reiz redzami, bet ļāvām pa priekšu vērīgi apkārt skatīties un iztrūcinātiēs, tad bez dziesmām, lai miglā balsis nesarusētu, gājām mājās, kur uz kūts augšas pērnajā sienā ļāvām dažas stundas mūsu kauliem dusēt. Tā bij pirmā atpūta mūsu ceļošanā pēc 4 klm. iešanas un negulētas nakts (mani kommiltoņi apgalvoja ka par 7 km. mazāk neesot). Kad saule jau stāvēja dienvidū, mēs savas acis atvērām un raugi — laiks bija it jauks un mīlīgs. Pie jauka apgaismojuma un maksimālās temperātūras mūsu staigāšana pa Amatas košajām puķu ielejām bija itin patīkama. Vienā atvarā šķīstījāmies, bet Biezais, sadabūjis avarējuša plosta paliekas, līgoja uz leju ne sliktāk kā ar „Ērgli." Tagad un visā ceļošanā mums bij jānožēlo, ka nav foto aparāta, kas šos skatus varētu darīt redzamus arī plašākai sabiedrībai. Visilgāk mēs kavējāmies kādā „romantiskā" Amatas līcī uz baltas smilts gulēdami. Augšā — krastā varēja zibeņot un rūkt, bet te klusā mierā un aizvējā, krasta un kuplu koku pavēnī bija labi un tīkami, kā Pidrīķim paradīzes dārzos. Te peldējāmies un saulē sānus gozējam gandrīz 3 stundas, te skandinājām „latvju un citu komponistu darbus" neizslēdzot „Jerikas mūŗu graujamo dziesmu" (Bārtas kāzu dziesmas). Kad saule jau koku galus sāka zeltīt, devāmies uz augšu, tagad pa līčiem (šurp uz leju nācām pa krastiem). Saules rietā upe bija jo brīnišķa, kaut gan Lorelejas nekur neredzējām. Don-Lorenco svēti apsolījās te katru vasaru braukt zaļumos. Dievs zin, vai viņš paliks uzticīgs šai mīlestībai. Tad līdz Pieņu upei nonākuši gājām pa to uz augšu, kur Biezo visvairāk interesēja vēži. Tad cauri Medņukalna mājām gājām kājām pa ēnainām birzēm atpakaļ.

Iestājās siltas un saulainas dienas, kā to pareģoja arī īstais tēvijas kalendārs.

14. VII.

Plkst. 12. devāmies uz Cēsīm (20 klm) savas dziesmotās gaitas iesākdami ar „Suņi rēja, suņi rēja". Pie logiem meiču actiņas skumīgi mirdzēja, kad mēs aizmaršējām saules tveices un ziedu smaršas aplieti. Nu arī vairs nešaubījāmies par to, ka dziesmu vairogs var atsist bultas. Dziesmu spēku mēs paši izbaudījām: kilometrs pēc kilometra gāja nemaz to nemanot.

Amatas stacijā notika pirmā ūdens iejemšana, lai tad ar jaunu tvaiku dotos tālāk. Pa ceļam noturējuši consiliumupro vai contra Kārļu dzirnavu apmeklēšanu piejēmām contra. Daudzinātais Āraišu ezers bija jau saskatāms. Vispirms tomēr gribējām (sevišķi mūsu stud. agr.) iepazīties ar šejienes piena kvālitāti. Devāmies lepnā sētā, nekur nevarējām cilvēku saskatīt. Izrādījās, ka te pašlaik ceļ jaunu dzīvojamo ēku un visi sagājuši pa klēti. Laipna māte mums paskaidroja, ka viņiem pieniņa neesot, pašu esot tik daudz ēdāju.

Lūdzām ūdeni, bet viņa aizrāvusies no sava bēdīgā stāsta „par pienu neesamību" atbildēja ka „nekā nav, nekā nav". Tā bija vecsaimniecība.

Gribējām savas slāpes Āraišu ezerā slīcināt un pie tā paša ceļa putekļus tur noskalot. Bet iekams tikām pie ezera, dabūjām apiet tam apkārt (3 klm), jo lieli slapūksnāji gulēja mums ceļā. Atrodoties mīkstajos ezera viļņos, sadzirdējām Āraišu baznīcas zvanus — viens bija atkal karoti nolicis. Iegriezāmies kapsētā, kur mācītāja vaigu redzējām. Jaunu ļaužu pavadītājos nebija.

Ļoti jauka bija iešana pa Cēsu šoseju: saule, siena smarša, kalni un lejas. Gribēju savus kommilitoņus ievest pie sava skolas biedra Pēteŗa Ērmaņa Vanagos, kas turpat šosejas malā atrodas, bet ar to lielo dziedāšanu bijām vienu māju pa tāļu aizšāvušies un ielīgojām Zīparos (kā to vēlāk izzināju. Spetns miers un klusums bija mājā, bet pār kalnu no siena pļavas steidzās šurp jaunava ar daiļām acīm un saulē nodegušiem vaigiem. Viņu redzot un dzirdot es sevī iesaucos: „Ak tu tavu jauku bērnu!" — Jā uz mata tā, kā tajā Skalbes pasakā. Viņa esot taisni mūsu dēļ šurp nākusi. — „Cik tas

Studentu padome.

Plenārsēde 29. X. 1931.

Prēzidija ziņojumos priekšsēdis R. Rakovskis ziņoja, ka prēzidijs griezies pie ūniversitātes rektora ar lūgumu, pagarināt lekciju naudas nomaksas termiņu, kas pavasaŗa sēmestrim nolikts līdz 15. janvārim. Rektors norādījis, ka šinī lietā vairs neko nevarot darīt: šis lēmums esot neatceļams un domāts pašu studentu labā, lai par apm. mēnesi varētu ātrāk iesākt praktiskos darbus kā citus gadus. Ar šo atbildi prēzidijs vēl neesot apmierinājies un arī studentu padome tam uzdod no jauna griezties pie rektora ar lūgumu par šī termiņa pagarināšanu, jo valsts un pašvaldību ierēdņi pēdējā laikā algu sajem tikai katra mēneša pēdējā dienā, pie tam vēl diezgan nekārtīgi.

Vienotņu Vienkopa iemaksājusi Latvijas Bankā studentu nama fondā Ls. 237. —, par šo prēzidijs izsaka vienotnēm savu pateicību.

Nācionālo stud. biedrību frakcijā H. Ozoliņa vietā nāk Jēkabs Strausmanis, kas arī piedalās sēdē, korporāciju frakcijā izstājušies J. Ŗaiska un J. Vegers, bet sociālistu fr. — E. Planders, kuŗu vietā nāk O. Kārkliņš un J. Grīnvalds.

Prēzidijs nolēmis taupības labā šogad nerīkot trādicionālos karnevalus („Nakts latiņu kvartālā" un „Mārtiņu ķekatas") kā arī nerīkot virsnieku klubā paredzētos pēcpusdienas tējas sarīkojumus. Korporāciju fr. līderis E. Ķiploks steidzoši prasa vārdu un savas frakcijas vārdā atkal nāk ar plašāku dēklarāciju, kuŗā uzaicina domāt par taupību, uzsveŗot, ka

„taupības principu ievērojušas visas studentu organizācijas sastādot savus budžetus, no kuŗiem svītroti daudzi izdevumi, kas citos gados likušies pilnīgi pamatoti un nepieciešami, galv. kārtā dažādi sarīkojumi un reprezentācija."

A. Tīcmanis (konkordijas) aizrāda uz nesen notikušo poļu studentu Latvijai naidīgo dēmonstrāciju Varšavā. Šinī dēmonstrācijā piedalījušās poļu korporācijas un arī t. s. „konfederatkas."

Bieži vien Latviju apmeklē dažādas poļu studentu dēlegācijas un ekskursijas. Arī nākošā gadā paredzētā CIE kongresā, kas notiks Rīgā, piedalīsies poļi. Mums caur ārlietu ministriju jānoskaidro, kādas studentu organizācijas piedalījušās šinī dēmonstrācijā un ar šīm organizācijām jāpārtrauc visi sakari. Tīcmanis iesniedz rezolūciju, kuŗā griežas pie studentu padomes ar ierosinājumu, izteikt protestu pret Latvijai naidīgo poļu studentu dēmonstrantu rīcību.

Sociālistu fr. līderis Robežnieks pieprasa no „Ū. S." norēķinu par izlietotām summām, lai studenti zinātu, kur aiziet nauda. Laškops pārmet korporācijām, ka pēdējās draudzējoties ar poļu korporācijām, bet pēdējās Latvijai parādot durī. Mūsu ārlietu birojs lai protestejot caur CIE par poļu rīcību.

A. Ŗaudzeps (korp.) paskaidro ārlietu biroja vārdā, ka CIE neesot tribunāls, bet domāts akadēmiskai sadarbībai. Mūsu pārstāvji pēdējā CIE konferencē esot palīdzējuši ievēlēt poļu studentu pārstāvi par konferences prēzidentu, jo pretkandidāts ungārs esot bijis vēl mazāk piejemams. Iesniedz otru rezolūciju, pilnīgi līdzīgu konkordiju rezolūcijai.

Vienotņu pārstāvis P. Zariņš aizrāda uz korporāciju divkosību taupības resp. izšķērdības lietā. Š. g. pavasarī studentu padome jau piejēma gaŗu dēklarāciju, kuŗās autors — korporācijas — aicināja taupīt, nepirkt ārzemju ražojumus, ignorēt ārzemju mākslinieku u. t. t. Piejemto dēklarāciju studentu padome piesūtīja visām organizācijām, laikrakstu redakcijām iespiešanai. Krizes laikos šāda uzstāšanās bija autoriem vislabākā reklāma un tas arī bija autoru mērķis, jo taisni korporācijas taupību savā dzīvē nav ievērojušas. Šī pavasaŗa komerši lai ir viens piemērs.

Poļu studentu dēmonstrantu rīcība pelna sodu ,kamdēļ vienotņu, nācionālo b-bu un zemnieku frakciju vārdā atbalsta konkordiju pārstāvja iesniegto rezolūciju.

Zariņš aizrāda arī uz nekārtībām „Ū. S." klubā, L. Vērmaņa dārza telpās. Studentu padome par kluba telpām maksā Ls 250. — lielu īri, apkalpotājam budžetā paredzēts izdot Ls 120. —, telpu iekārtai Ls 200. — un biljarda remontam Ls 350. —, bet klubs tagad galīgi izdemolēts: sienas izgāztas, biljarda galds salauzts, biljarda nūjas un galda tenisa raketes mētājas kopā ar neskaitāmiem papirosu galiem pa grīdu, lai gan uz sienas izkārts paziņojums, ka „smēķēt aizliegts"... Vairāki kommilitoņi runātājam agrāk arī sūdzējušies, ka kluba telpās bieži notiekot karšu spēlēšana, neizsledzot arī hazarda spēles. Tas norāda, ka „Ū. S." kluba vadība ir nolaidīga. „Ū. S." budžetā paredzams iztrūkums, jo nereālizēsies arī no biljarda paredzētie ienākumi, Ls. 600. — Tagad nodomāts klubu remontēt. Zariņa runas laikā, sevišķi beigās, korporeļi sacēla lielu troksni: neskaitāmi starpsaucieni, organizēta veida skaļa smiešanās un nepieklājīgas zobgalības, kas pavadīja visus runātājus, kas nenāca no P. K. locekļiem.

Korporāciju fr. līderis Ķiploks griežas pret Zariņu ar zobgalīgu runu, nepieskaŗoties pēdējā pieminētiem faktiem.

Zariņš (vien.) norādīja vēl uz virtuves kommisijas rīcību, kas vairākus mēnešus šogad, pirms jaunā virtuves pārvaldnieka piejemšanas, sajēmusi bez savas algas arī pārvaldniekam paredzēto algu.

Robežnieks (soc.) norāda, ka ārlietu birojam jau vajadzējis agrāk novērst poļu studentu dēmonstrāciju, jo ārlietu birojs bijis par to jau agrāk informēts. Korporeļi, kad braucot uz ārzemēm, tikai izkaujoties (kā Kauņā) un maz ko darot. Ŗaudzeps protestē pret Robežnieka izteicieniem.

Korporāciju pārstāvji uzstājas par konkordiju rezolūcijas noraidīšanu, jo konkordijas esot tikai pasteigušās . . .

Žīdu pārstāvis Machtuss atzīst, ka kautgan abas rezolūcijas esot līdzīgas un konkordijas iesniegušas pirmās, tomēr balsošot par korporāciju rezolūciju, jo — konkordijas esot agrāk balsojušas pat korporāciju rezolūciju Māras baznīcas lietā, š. g. pavasarī. Ar 20 latviešu, vācu, krievu un žīdu korporāciju balsīm pret 4 konkord. un vienotņu balsīm noraida konkordiju fr. iesniegto rozolūciju un piejem gandrīz burtiski vienādo korporāciju fr. iesniegto rezolūciju.

Nama kommisijas ierosinājumu, ierīkot studentu pagaidu nama dzīvokli Nr. 10 kopdzīvi studentiem piejēma, uzdodot nama kommisijai izstrādāt sīkākus noteikumus un iesniegt tos prēzidijam apstiprināšanai. Šo priekšlikumu piejēma pret stud. b-bu bloka un konkordiju balsīm.

Revizijas kommisija jau vairāk kā pusgadu darbojās četru locekļu sastāvā, jo minoritāšu bloka pārstāvis H. Jansons pēc Māras baznīcas skandāla studentu padomē, izstājās no revizijas kommisijas sastāva. Minoritāšu bloks šinī vietā nolēmis sūtīt žīdu studentu pārstāvi H. Machtusu, kam pretojās latv. korporācijas. Machtuss draudējis pat ar žīdu domniekiem un Saeimas deputātiem, kas tādā gadījumā parūpēšoties, lai studentu padome nedabūtu gruntsgabalu studentu jaunā nama celšanai. Šis strīdus kommisijas locekļu dēļ žīdu un latvju korporāciju starpā turpinājās apm. pusgadu, līdz šinī sēdē korporācijas ierosināja revizijas kommisijā kā piekto locekli ievēlēt savas frakcijas jauno locekli O. Kārkliņu. Līdz šim revizijas kom. bija pa vienam pārstāvim vienotnēm (M. Grietēns), sociālistiem, korporācijām un korporāciju „dzeguzēnam" — nācionālai apvienībai.

H. Machtuss aizrādīja, ka žīdu studenti esot krituši par brīvo Latviju.

P. Zariņš (vien.) aizrāda, ka ja revizijas kommisija ir līdz šim iztikusi četru locekļu sastāvā, tad var iztikt līdz jaunām stud. padomes vēlēšanām.

Robežnieks (soc.) uzstājās Machtusa labā, atzīmēdams gan arī mazākumam pienākošās tiesības, izraudzīties pašam savus kandidātus attiecīgam postenim.

Vēl reiz uzstājās Machtuss, bet nedabū pabeigt, kad korporeļi raida vienu saucienu pēc otra, līdz beidzot Machtuss dēmonstrātīvi atstāj katedru un sēžu zāli; drīz tam seko citi minoritāšu studentu pārstāvji. O. Kārkliņu ievēl.

Piejem pašvaldības kommisijas izstrādātos noteikumus statistikas birojam I. un II. lasījumā.

Ievēl vēlēšanu kommisijā septiņus locekļus, kas noorganizēs un vadīs 6. decembri notiekošās studentu padomes vēlēšanas.

Asas debates izceļas sakarā ar „Ū. S." priekšlikumu, iestāties par biedru Latvijas zirgkopības un zirgu sporta savienībā, pret ko uzstājas P. Zariņš (vien.), A. Tīcmanis (konk.), Z. Mežraups (zemn.), J. Robežnieks (soc.), bet dedzīgi aizstāv korporācijas. Korporeļi laiž darbā divdomīgus izteicienus, saceļ visos smieklus, bet sieviešu korporāciju pārstāves aiz izplestiem laikrakstiem paslēpušās, sarkst un smaida. . .

Un tā kā dāmām jāšanas sports patīkot, tad tās balso arī par, un „Ū. S." budžets apgrūtināts atkal ar prāvākām summām, jo bez biedru naudas izdevumi ceļās arī par jātnieku apmācību manežā, kādam nolūkam jau izdoti Ls. 150. — no grupas. Te daudzinātā taupība!

Nolemj iestāties par biedru Latv. peldēšanas savienībā. Nolemj piedalīties š. g. 18. novembrī ziedojumu vākšanā par labu Brīvības pieminekļa celšanai.

Nākošā sēde š. g. 26. novembrī.

*

Revizijas kommisijas locekļi sajem Ls. 0,80 par stundu, kas pavadīti darbā (sēžu laiks!). Vai ar to lai izskaidro lielo cenšanos pēc šī amata?

---

laipni! Un vai te dzīvo P. Ērmanis?"

„Ne, ne, šite gan ne, bet tur Vanagos"."Ak tad šitie vis' nav Vanagi! Bet kā tad šo māju sauc?" (Gribēju uzzināt adresi:) — gan jau nu esot kāds vārds arī šai mājai, bet Vanagi esot tur tie. „Nu lai tad ir mājas jkdze tik laipna un atvēl mums skaidravota ūdeņiņu, bet tādu, no kuŗa jādzied". Un daiļais bērns mūs ved pie skaidra avota, atvelk tādai kā krējuma ķērnītei tapu un ietecina krūzītē aqua optima. Kad brīnamies par šādu avotu, viņa paskaidro, ka tas viss te „uz savienoto trauku likuma pamata" darbojoties. Jā, redz nu, tūliņ var zināt, ka ir skolota. Un aizejot patiešām mūsu mēles ir kā atraisītas un mēs dziedam:

Es rēdzēju staigādams
Putniņš putnu dzenājās,
Lai tad es puika biju
Ja es meitas nedzenāju.
Meitas mani mazu puiku
Sola vārnām, žagatām,
Es uzaugu pie kundziņa
Liels ābeļu potmanītis.
Es meitām iepotēju
Mīlestību sirsniņā.
Kas kaķam krāsni liedza
Kaķam krāsne piederēja,
Kas puišiem meitas liedza
Puišiem meitas piederēja.

Cēsis. Es skujos veselu stundu. Mani ceļa biedri sēd parkā un raksta pa to laiku „sveicienus iz Cēsīm". Tad dodamies uz Pubuliņu pie stud. silv. Ādama Ķikuta. Tur atrodam laipnas naktsmājas un vēl pa vakara krēslu aizejam uz Gauju un Bērzaini. Atkal tā pati brīnišķā, burvīgā vasaras aina. Visos zaros un visās vēsmās šūpojas Tas Kungs. Naktī don Lorenco pa miegam stāsta mūsu ceļojumu iespaidus: „Un tad mēs tur gājām! . .

15. VII.

Cēsu baznīcā šodien iesvēta puišus un meitas mācītājs Apkalns. Kas tur jaukuma! Bet jaukums ir visur — pie Amatas, pie Gaujas, un tur kur mēs iesim un tur, kur vēl nekad neesam bijuši.

Mēs nevaram Cēsīs tik ilgi kavēties un tamdēļ baznīcā neejam. Aizejam vēl uz Gauju, iedrāžam līdz ausu galiem ūdenī, izpeldamies un tad nākam atpakaļ uz Cēsīm. Biezais te savā laikā cīnījies ar bermontiešiem un starp citu parāda kalnu, uz kuŗa to tik tikko nenošāvuši. Apskatām pilsdrupas, parku. No pilsdrupu augšējiem logiem var ļoti, ļoti tāļu redzēt, pat Zilo kalnu. Iespaids — maestoso. Nopriecājamies par Jullas darināto brāļu kapu pieminekli, iegriežamies Lauciņu kapsētā kur dusēja Poruks.

14³⁰ atstājam Cēsis. Kommilitoņi Ķikuts ar brāli mūs pavada līdz pat Vaives upei (8 klm.) Nenociešamies un jau Lauciņos sākam skandināt Bambāli, kas mūniem biedriem liekas jau apdeldēts. Lielceļa malā ieraugām karodziņiem greznotus goda vārtus. Uzraksts liekas pa gabalu žīdu valodā, bet klātpiegājuši lasām sveicinājumus vienam mācības bērnam. Ir pantiņi ar atskaņām: muhrihtš — ſtuhrihtš. Uz Vaives upes dzirnas. Dambis plūdos izpostīts.

Brienam pa kalmju mežu tagad sausām kājām kā savā laikā izraēļa bērni pār Sarkano jūŗu un meklējam vietu, kur peldēties. Peldēšanās mums palikusi par amizieŗa lietu uu katrā upē, kas ceļā gadās, mēs skalojam putekļus un peldam „über die Wellen". Ķikuts ar brāli atvadās. Lai šķiršanās sāpes mazinātu, mēs uzsākam Maratona gājienu un improvizējam stāstu par Edemundu un Kunigundi, kam arī vajadzēja šķirties un ilgās vienam pēc otra dziedāt: „Edemunds un Kunigunde, Kunigunde un Edemunds."

Kad esam norunātos 6 klm. nogājuši, izrādās ka mūsu ceļojumā līdzdārbojas kāds spiritus misticus. Jo kā gan citādi mēs taisni šeit sastaptu don Lorenco paziņu, kas pastāsta ka „lūk, kur šis te pats ceļš" nogriežas uz Prikuļiem un Jaungrāveļiem — mājām kur mēs nodomājuši nakti pavadīt. Citādi mēs būtu aizdrāzušies vēl 6 klm. uz priekšu — līdz Ŗaunai un nāc tad nu atpakaļ. Bet varbūt, ka tāpēc arī mums kāds acu pāris palika neredzēts — tas kas „berž galdus uzpoš katru viet" tajās nezināmās mājās, kur mēs būtu nakti pavadījuši. Bet diena nav vēl galā un mēs vēl varam klenderēt pa laukiem un birzēm. Iegriežamies vienā sētā: pa atvērtu logu var redzēt ka iekšā „alu glāzes lej". Prasām ceļu uz Prikuļiem. Žagodamies un nedrošiem soļiem (pats sacīja, ka esot reimatisms) taisni pa logu stenēdams izraušas saimnieks. „Te pat jau . . . i—u . . . būs i—u . . . i—u . . . tie Prikuļi. Vai pie Kalniņu Andŗa iesiet? Ir jau gan . . . i—u . . . i—u . . . mājās." Sirsnīgi pateicamies par viņa pūlēm ceļu parādot un dodamies tur.

Kalniņu Andris sēd savā grāmatām piekraŭtā istabā un studē. Tikai ar lielu meklēšanu un saukšanu viņu tur atrodam. Ieraugot mūs viņš priecīgs izsaucas — „Oh — mister" un aicina mūs tūdaļ pagrabā vīnu dzert. Pašā sākumā bijušas bērzu sulas. Darbīga roka tās pārvērtusi vīnā — sulām pienācis zelta laikmets. Bet metamorfoza turpinājusies un vīnā jau sācis ielauzties skābums. Bet skābums jau spirdzina un ne tikai pēc paģirām vien. Kalniņš aizsteidzās mums priekšā un nenogaidījis mūsu lūgšanas, piedāvā naktsmājas. Tā — šis punkts ir nokārtots. Un 5 vīri dodamies dziedādami cauri lauku mājām uz Jaungrāveļiem, kur mūsu Biezais nakti pavadīs — viņam tur māte. Ceļā „stāv dzirnas zaļā ielejā." Dambja malā 2 grāciōzas daiļavas ķeŗ vēžus ar ķeselēm. Ŗaujam vaļā Bārtas kāzu dziesmas („Jerikas muŗu graujamo dz" kā to iesaucām viņas fortissmo dēļ). Un patiešām dāmas top runīgas, bet mēs steidzamies atkal uz priekšu, kur „ilgas mūs ceļā sauc." Es dabūju solo nodziedāt „kur tu augi daiļā meita!" Kollēgām šī aina nav stīgas aizskārusi un tie klusē. Biezais tomēr grib savu laimi vēžošanā izmēģināt un cer uz bagātu lomu. Bet laika un panākumu trūkumu dēļ pēc 10 minūtēm mēs aizlīgojam tāļāk. Aboļa kdze Jaungrāveļos sajem mūs ļoti laipni: — piesola ēst un naktsmājas. Biezā mātei nu būšot liels prieks, ka dēls atnācis. Ejam uz ganiem. Biezā māte jau pa gabalu mūs dzirdējusi — bijušas pazīstamas, bet ne šīs puses dziesmas. Atkal izpeldamies Ŗaunā un ejam atpakaļ uz Prikuļiem. Kalniņš izrāda savus foto uzjēmumus no agrākiem ceļojumiem. Viņš daudz ceļojis un rītā nāks mums līdz. Gultā ar don Lorenco vēl ilgi debatējam par stud. dzīvi.

(Turpmāk beigas).

Universitātes ziņas.

Jauni mācības spēki. Pēdējā universitātes padomes sēdē par profesoriem medicinas fakultātē ievēlēja Dr. med. h. c. E. Putniņu un K. Baronu. Apstiprināja arī Dr. med. grādu Dr. J. Vildem un A. Sniķerim. Matemātikas un dabas zinātņu fak. pieteica uz nākošo sēdi asistentu Ģ. Ramaņa un L. Slaucitāja vēlēšanas. Piešķīra stipendiju, sagatavoties zinātniskai darbībai pie teoloģijas fak. atstātam cand. theol. Rumbam. Nolēma arī pie universitātes apstiprinātām un pastāvošām organizācijām atļaut zīmoga uzrakstu lietot tikai latviešu valodā. Universitātes revizijas kommisijā ievēlēja līdzšinējos: prof. P. Nomali, doc. P. Lejiņu un doc. L. Ausēju.

Jaundibinātā katoļu teoloģijas fakultātē ievēlēja par profesoriem maģistrus J. Rancānu, A. Novicku, P. Ozoliņu un Dr. P. Strodu un J. Aucānu. Par docentiem ievēlēja D. Jaudzemu, J. Voloviču un A. Žuronsku. Par lektoru — prelātu Stukelu.

L. Ū. lauksaimniecības fakultātē eksāmiņē: Priv. doc. P. Galenieks botanikā piektdienā 3—5 p. p. Alberta ielā 10. Asist. doc. M Tilmane augu fizioloģijā ceturtdien 6 p. p. Alberta ielā 10. Doc. Raisters lauks. būvniecībā 12 nov., 26 nov., 10 dec., 15 dec., 4 p. p.; pieteikties pie as. Laukirbes. Doc. Apsītis laukkopībā ceturtdienās p. 12 lauks. fak. ēkā. Doc. Neilands piena ķīmijā un tehnoloģijā ceturtdienās p. 12 os. lauks. fak. ēkā. Doc. A. Leppiks lauks. mašīnās pirmdienās 5 p. p. lauks. fak. ēkā. Prof. Nomals purvu mācībā trešdienās no 10—12 lauks. fak. ēkā. Doc. Kulitans lauks. ķīmijā un zemes mācībā otrdienās plkst. 10. lauks. fak. ēkā.

Jaunākais tauts.-tiesību zin. fakultātē. Paskaidrojumus grāmatvedības praktikas un tirdzniecības mācības sēmināra lietās priv. doc. Bērziņš sniedz: pirmdienās 1/2 16—1/2 7 un otrdienās 9—10.

Sociālās likumdošanas pārbaudījumi 30. okt., 13. un 27. novembri plkst. 9., Baznīcas ielā 5—3. Studentiem, kas vēlas eksāmināties, jāzin arī jaunie Latvijas sociālie likumi, neskatoties uz to, kad viņi uz šo priekšmetu pierakstījušies.

Prof. Kosinskis eksāminēs tīes. zin. nod. studentus tautsaimniecības teorijā katru sestdienu pēc prosēmināra (pēc plkst. 17).

Lūgumi dēļ pielaišanas pie valsts eksāmeniem š. g. rudens sesijā jāiesniedz medicinas fakultātes kancelejā līdz 1. novembrim. Lūgumam jāpievieno studiju grāmatiņa.

Lūgumi kara klausības atlikšanai izglītības turpināšanai iesniedzami attiecīgam kara apriņķa priekšniekam nevēlāk par š. g. 31. decembri, bet lai novērstu sastrēgumus kara apriņķu pārvaldes darbībā, vēlama tūlītēja lūgumu iesniegšana, nenogaidot noteiktā laika pēdējās dienas. Lūgumi klāt pieliekot universitātes apliecību, ka skaitās L. ū. kā students, iesniedzami tiem studentiem, kuŗi dzimuši laikā no 1910. g. 1. janvāŗa līdz 1910. g. 31. decembrim un kuŗi ievesti iesaucamo sarakstā. Lūgumi rakstāmi pēc šāda **parauga:**

„..... apriņķa kara klausības kommisijai.
Latvijas ūniversitātes ..... fakultātes studenta .....
(uzvārds, vārds un tēva vārds)
lūgums.

Lūdzu atlikt man iesaukšanu obligātoriskā aktivā kara dienestā izglītības turpināšanai. Esmu dzimis ..... gadā ..... mēnesī ..... dienā un ievests ..... (pilsētas, miesta, pagasta) iesaucamo sarakstā ar Nr. ..... Tagadējā dzīves vieta .....

Pielikumā L. ū. apliecība Nr .....

Pamats: kara klausības likuma 35. un 36. p.

Datums ..... Paraksts .....“

Apliecības, kas uzrādītu, ka lūdzējs ir L. ū. students, dabūjamas, iesniedzot attiecīgu lūgumrakstu. Studentiem, kam jau iesaukšana atlikta izglītības turpināšanai studijām L. ū., lūgumi otrreiz nav iesniedzami, un izdotās apliecības derīgas līdz viņas uzrādītam laikam.

*

Valdības 81. p. kārt. izdotais likumprojekts par Romas katoļu teoloģiskās fak. dibināšanu pie L. ū. kādā no Saeimas pēd. sēdēm noraidīts, motivējot, ka saimn. krize neatļauj šādu jaunu fak. dib.

*

Stud. b-bas „Veronijas“ rīkotais L. Ū. goda biedra prof. A. Foreļa piemiņas vakars notika 12. nov. lauks. fak aulā. Piedalījās ar ref. prof. A. Kirchenšteins, doc. V. Āboliņš, stud. iur. T. Zommers un savas interes. atmiņas sniedza sab. darbiniece Anna Rūman-Ķeniņš.

Grāmatu apskats.

Alberts Birzmalnieks. Sapņu karātavas.

Dzejoļi. Mākslinieku biedrības „Zaļā Vārna“ izdevums 1931. g.

Alberts Birzmalnieks ir vēl gluži jauns dzejnieks. Viņa dzejoļi mūsu periodikā sāka parādīties tikai pirms pāra gadiem, ar savu skumji — rezignējošo noskaņu vēršot uz sevi zināmu uzmanību. Tagad iznākusi A. Birzmalnieka pirmā dzejoļu grāmata „Sapņu karātavas“, kas dod iespēju jauno autoru novērot vienkopus un arī tā mākslinieciskā gatavībā.

„Sapņu karātavās“ atrodam vairāk kā 20 skaistus dzejoļus, bet sevišķas īpatnības nav. Birzmalnieka pants ir diezgan gluds un skanīgs, bet rūpīgāks apstrādājums tomēr nebūtu nācis par sliktu. Dažu epitetu izvēle bezgaršīga un liek vēlēties, lai jaunais autors turpmāk šai izvēlei piegrieztu lielāku vērību. Tāpat nebūtu vēlama šaura temata izstiepšana nevajadzīgā garumā, kas dzeju padara bālu un mazvērtīgu. Vairāk koncentrācijas, vairāk raksturīgā izcelšanas. Tad, bez šaubām, no Birzmalnieka sagaidīsim krietna dzejnieka izveidošanos.

Birzmalnieka pasaules uzskats pesimistisks. Visur dzejnieks redz sāpes un ciešanas. Optimistiski motīvi ieskanas tikai retās vietās. Un jāsaka, ka taisni šis pesimisms Birzmalnieka dzejai piedod zināmu nokrāsu, liek nelielo grāmatiņu izlasīt ar interesi. Jo pesimisms ir dominējošs pašreizējā laikmetā. Grāmatiņas ārējais ietērps glīts.

J. Ķelpe.

Sports.

Vieglatlētikas sesonas noslēgumā Universitātes sports rīkoja 1. novembrī eksternas „Cross-country“ sacīkstes Meža parkā apm. 6 klm distancē. Sacīkstē uzvarēja populārais ASK skrējējs Viktors Bucenieks 20 min. 8 sek. atstājot otrā vietā vecmeistaru Motmileru. Trešo vietu izcīnīja kom. Vilis Migla 20 m 34 sek., bet Riekstiņš palika 6 vietā. Komandu sacensībā šogad uzvarēja ASK, bet ŪS otrā vietā.

Iekšēja studentu sacensībā apm. 2 klm. distancē savu pārākumu atzīmēja lauksaimnieks Harijs Mindenbergs, veicot distanci 6 min. 2,9 sek., 2). A. Skuja 6:05,4, trešā vietā E. Dzenitis 6:05,5.

Latvijas meistarsacīkstes basketbolā sāksies 8. novembrī. ŪS nopietnākie konkurenti šogad būs JKS un LVKĀ komandas. Pag. gada meistarkomanda — Latvju Jaunatne, šķiet, šogad nevarēs vairs spēlēt pirmo vijoli, jo viņas labākie spēlētāji — Lidmanis un Roze pārgājuši uz JKS, tāpat vājināta būs arī LSB komanda, jo Grapmanis un Ozols cīnīsies ŪS rindās.

Universitātes Sporta darbības plāns konservātorijas vingrotavā šai sēmestrī šādi — vingrošana studentēm notiek otrdienās no plkst. 16.—17. un sestdienās no 16.—17.; studentiem ortdienās un piektdienās no 19.—20.; volejbols studentēm (ŪS komandu treniņi) otrdienās no 15.—16. un ceturtdienās no 13.—14.; studentiem otrdienās no 20.—21. un piektdienās no 13-30.—15.; basketbols studentēm ceturtdienās no 14.—15. un sestdienās no 14 30.—16; studentiem otrdienās un piektdienās no 21.—22.; vingrošana uz rīkiem otrdienās 8.—10. un piektdienās no 15.—16.; paukošana trešdienās no 8.—10. un svētdienās no 13.—15.; bokss svētdienās no 20.—22.; plastika (Kauliņa dejas skolā Marstaļu ielā) Beatrises Vigner vadībā notiek otrdienās un piektdienās no 20.—21.

Paskaidrojumus par izrunu, nozīmi, vietu izlūdzos šādiem vārdiem: vibantes, vibele, vidēt, vidināt, vidirkšņi, vidrikste, viderksnīte, vidarsnīte, vīka, vīkale jeb vīkole, vīkne, vīks, vīksties, vīksts, vīkst, vīkt, vīksnīties, vīlitis jeb vīlicis, vīliča, vīniši, vīnols, vīpnigs, vīpnot jeb vīpņot, vīpotne, vīpate, vīrakstiņi, vīrakšķi, (ar ā?), vīrīt, vīrināties, vīrot, vīrule, vīrceles, vīslains, vīsle, vīslot, vīsties, vīsteklis, vīstiņš, vīsts, vīte, vītēt, vītene, vītens (kā ģenitīvs?), vītināt, vītinis, vītne, vītarāt, vīturot, vīvaļot, vīvele(s), vīvenāt, vīvuļa, vīzēt, vīziba, vīzigs, vīžņas, vīze („plaisa“!), vīcele, vīga, vīkšņoties, vīlities, vīstiķis, vīstenis, vīšu nevīšu runāt, vītot, vibeļot, vīknēt, vīksnēt, vīkšt, vīņāt, vīpnēt, vīpsnāt, vīpsnēt, vīterēt, vidēt, vidot, vilbināt, vilkšņāt, vilnīt, vilstināties, vipnāt, vipsnāt, vipsnēt, virgāt, virgt, virpināt, virmot, viznot, vīroties, vīsšķiris.

Rīgā, Ģertrūdes ielā 3.

J. Endzelīns.

Latvijas Ūniversitātes koris atzīmēja 18. oktobrī savu 11. darbības gadu. Sarīkots bija slēgts biedru vakars, kuŗu atklāja koŗa priekšsēdis P. Birkens. Pārskatu sniedza valdes locekļis A. Sausne. Pagājušā gadā noturēti 69 mēģinājumi. Iestudētas programmas koncertiem Rīgā, Jelgavā un Madonā. Koris piedalījies ūniversitātes sarīkotos aktos, svinībās u. t. t. 5 reizes un sarīkojis E. Dārziņa atceres vakaru ar referātu un koncertu. Pašreiz korī 91 aktīvs dalībn. Koris suminēja bijušo valdes priekšsēdi A. Pētersonu, kas šai amatā sabijis 5 gadus, pasniedzot piemiņas balvu. Valdē šinī akadēm. gadā darb. priekšsēdis P. Birkens.

Ziedojumu vākšanā par labu Brīvības piemineklim š. g. 18. novembrī piedalīsies arī studenti, g. k. organizētie.

Redakcijas kollēģija.
Atbild. redaktors: **Roberts Spodris.**
Kollēģijas priekšsēdētājs: **Jānis Gobdzenis**
Izdevēji:
L. Ū. studentu vienotņu Vienkopa un Latvju nacionālo stud. b-bu Savienība.

Rīgas stacijas bufetes
Atvērtas ikdienas no 6—24.
P. Zaikovs.

J. Vikmanis
Gaļas un desu rūpniecība.
Rīgā, Blaumaņa ielā 42/44 Tālrunis 28730.

J. Taube
namīpašnieks.
Reimersa ielā № 1.

Tupiņ'š
Torņa ielā № 31 Tālr. 34385

A/S „Feniks“
Vidzemes šos. 14. Tālr. 91051.

A/S „Augļu Eksports“ un A/S „Kymmel“
Rīgā, Bruņinieku ielā № 2.

Augstākās šķirnes **maize** no paša ceptuves
P. Biernis
Vairumā Mazumā
Pasūtījumus izpilda noteikti un ātri
Rīgā, Rēveles ielā 96. Tālr. 92328.

K. Bodnieks.
Manufaktūras tirgotava.
Rīgā, Kr. Barona ielā 28-a
Tālr. 29094
Nodaļas: Rūjienā, Talsos.

P. Viļumsona
mākslas aušanas kursos
var iestāties katrā laikā.
Piejem pasūtījumus uz mākslas audumiem, **Sevišķi skaistas iznāk gultassegas ar nacionālajiem ornamentiem**
no mūsu lauku aitas vilnas.
Vienpaminas aušanas mašīnas,
visjaunākās konstrukcijas, patentētās, kā arī rakstu grāmatas, nitis, šķieti, šaudikles u. t. t. **pastāvīgi krājumā.**
Rīgā, Stabu ielā № 25,
paša namā. Tālrunis 92750.

Paziņoju,
ka pie sav. jau agr. atvērt., Jelgavā, Uzvaras (agr. Ezera) ielā 48
koku zāģētavas
kur par mērenām cenām zāģēju visādus kokus, zeimerēju, spundēju un ēvelēju plankas un dēļus, tagad esmu ierīkojis pēc visām jaunlaiku prasībām
modernas tvaika dzirnavas
kur katrā laikā piejemu labību malt rupju, spicēt un skaldīt grūbas un putraimus. Bez tam griežu Jūsu vērību, ka zāģēšanas un malšanas darbus centīšos kārtīgi izpildīt, pie kam katrs godājamais pasūtītājs, kā no zāģētavas, tā sudmalām, sajems tieši savu pārstrādāto preci.
Laipni lūdzu šos manus uzjēmumus atbalstīt, nododot man savas preces apstrādāšanai.
Koku zāģētava un dzirnavas
Jelgavā, Uzvaras ielā № 48, tālr. 5
Augstcienībā **L. Rūtens**

Studējošie!
Jūs iegūsiet savam augumam piemērotus uzvalkus nākošai sesonai no iekš- un ārzemju audumiem, tieši no pirmās rokas pie drēbniekiem **K. Miezis un K. Strēms,** darbs pirmklasīgs, cenas katram pieejamas. Rīgas un Maskavas amt. meistari.
Rīgā, Karlīnes ielā 7. Tālr. 91100

„Excelsior-Hotel“
Rīgā, Gogoļa ielā № 5
Glītas un patīkamas istabas ceļotājiem
Brokastis, pusdienas, vakariņas
Laipna apkalpošana
Mērenas cenas
Tālr.: mājas centrāle 3574.
„ viesnīcas 31300.

LASAIT UN IZPLATAIT **„STUDENTU“**

Brūža miežus

pērk

A./S. „EKSPORTIERS"

Rīgā, Kr. Barona ielā № 3,

uz laukiem sekojošās vietās:

Alūksnē — tirg. Magaziņš
„ — tirg. Kalniņš un Jaunkalns
Bauskā — tirg. Maks Joffe
Cēsīs — tirg. Bērziņš
Dauguļos — tirg. Knochs
Dzērbenē — tirg. Vītoliņš
Gulbenē — sab. Gauja
Koknesē — tirgot. Eglīts un Mauriņš
Lodē — tirg. Štelcs
Laudonā — tirg. Balodis
Madonā — tirg. Rocis
Rūjienā — tirg. Zariņš un Taube
Rubeņos — tirg. Gaiķis
Strenčos — tirg. Bērziņš
Smiltenē — tirg. J. Māzins
Valmierā — tirg. Goģis
Valkā — tirg. Šmidts
Viļķenē — tirg. Šteinbergs

Miežiem jābūt sausiem. 108 mārc. Holl. smagiem un 95% dīgstoš. Pie miežu nodošanas jābūt līdz pagasta valdes apliecībai, p. parauga, kāds publ. „Vald. Vēstn." № 217 no 28. sept. š. g.

Rīgas Cementa Fabrikas

A/S

C. Ch. Schmidt

Rīgā, Mazā Svaru ielā № 1.

Tālruņi 23439, 30062. Pasta kastīte 294.

Tekoši rēķini: Latvijas bankā 2962. Pastā 1417.

Piedāvājam:

Portlandcementu mucās un papīra maisiņos
Romancementu
Tīrus mālus, kā arī būvakmeņus pamatiem

Pasūtījumus izpildām nekavējoši.

IR DAUDZ

tekstilfabriku Latvijā. Visas ražo pa lielākai daļai vietējām vajadzībām. Un visas pārdod savus ražojumus zem skanīgas reklāmas „Pērciet Latvijas ražojumus".

Bet mums jāzina,

ka gandrīz visas šīs fabrikas atrodas cittautiešu rokās. Fabriku īpašnieki, vadošās personas, meistari — visi ir vai nu vācieši, žīdi vai citi. Latvieši pie viņiem ir tikai strādnieki.

Un tādēļ, lai šis vārds

būtu vairāk piemērots Latvijas ražojumu propagandai, mums viņu vajadzētu pārlabot tādējādi: „Pērciet **latviešu** ražojumus!" Ir pēdējais laiks, lai mēs sāktu cienīt paši savu darbu. Mums ir labi nostādīta augstskola, ir daudz arodskolu, kuŗas katru gadu absolvē simtiem latviešu. Protams tie var būt arī fabriku vadošās personas, meistari u. c.

„Jelgavas audums"

īpašnieks un visi darbinieki ir latvieši. Šīs fabrikas sekmīgais progress rāda, ka latviešu uzņēmumi pat bez banku palīdzības var būt dzīves spējīgi. Tagad visas fabrikas darbus sašaurina un pat izbeidz, bet „Jelgavas audums" nodarbina ar katru dienu vairāk darbiniekus. Un šīs fabrikas audumi ar savu izturību un glītumu pazīstami jau ārpus Latvijas.

Šī gada tekstilrūpniecības ražojumu izstādē Rīgā „Jelgavas Audumi" godalgoti ar augstāko godalgu ZELTA MEDALI

K. STRAZDA tekstilfabrika **„JELGAVAS AUDUMS"**

Jelgavā, Katoļu ielā 28. Priekšstāvniecība Rīgā, Brīvības ielā 28, dz. 22

Stud. org. locekļiem izdevīgāki maksājumu noteikumi

Pērciet Latvijas ražojumus!

Ieteicam

„PĒRKONS"

augstvērtīgās

apgaismošanas spuldzes dzidrā stikla par Ls 1.— gab. un iekšmatētās par Ls 1.10 gab.

Nepārspētās

kabatas un anodbaterijas

un iecienītos

radio aparātus, skaļruņus un piederumus

Pārdošanas birojs: Rīgā, Vidzemes šos. 19. tālrunis 92008.
Veikali: **Rīgā**, Audēju ielā 15, tālr. 21615. — **Liepājā**, Lielā ielā 13, tālr. 1473.
Aģentūras visā provincē.

Nepērc ārzemju ražojumus!

A/S „Augļu dārzs"
Cēsis.

Rīgā, Puškina ielā 34. Tālr. 30952.

Latvijas sviesta eksportmarkas zīmējumu sacensība 1931. g. 20. novembrī.

Sacensību sarīko Zemkopības ministrijas zemkopības departaments, lai iegūtu nozīmīga, mākslinieciski izteiksmīga un īpatnēji latviska apzīmējuma ideju eksportsviesta iesaiņojumam. Sacensībā var piedalīties vienīgi Latvijas pilsoņi, — mākslinieki vai attiecīgi speciālisti. Zīmējums izpildāms uz eksportsviesta mucīņas dēliša (galdiņa) vai papīra. Dēliša lielumam jābūt: apmēram 57 cm. garam un galos 6,5 cm, bet vidū 7,25 cm. platam. Zīmējumam jābūt izpildītam vienkāršās suligās linijās melnā krāsā, piemērotam iededzināšanas tehnikai.

Eksportmarkai jābūt tā iekārtotai, ka:

a) tā sniedz no viena dēliša gala līdz otram izņemot vietas, ko aizjem stīpas mucīņu galos — 4 cm.);
b) tās kopiespaidu nebojā mucīņas stīpas;
c) uz dēliša nepieciešams uzraksts 2 cm. augstiem burtiem „Latvian Butter" un ne lielākiem kā 1 cm. „Under Government Control-Product of Latvia";
d) mucīņu pārzāģējot šķērsām pa vidu divās daļās, katrā pusē jābūt labi salasāmam uzrakstam „Latvian", resp. „of Latvia";
e) nepieciešams, lai arī mucīņu sazāģējot vairākās (2—3 daļās) uz katras daļas būtu pietiekoši skaidri saredzama daļa no zīmējuma;
f) zīmējumā vēlams kombinēt vai nu ozola zarus un lapas vai arī latviešu ornamentālus motīvus ar jeb bez valsts mazā vapeņa.

Vispārējie sacensības noteikumi:

a) sacensība skaitās par atklātu līdz ar viņas pirmo izsludināšanu laikrakstos;
b) zīmējuma autora vārds un adrese iesniedzami slēgtā aploksnē, kas apzīmējama ar kādu skaitli vai motto.

Tādai pašai atzīmei jābūt uz iesniegtā zīmējuma vai dēliša. Dēlītis vai zīmējums un slēgtā aploksne ar autora vārdu un adresi iesniedzami kopīgā iesaiņojumā ar uzrakstu: „Latvijas sviesta eksportmarkas zīmējums". Kā uz zīmējuma, tā aploksnes vai iesaiņojuma nedrīkst būt nekādas citas atzīmes, kā tikai identitātes apzīmējumi.

Zīmējumi iesniedzami pret kvīti Zemkopības departamenta eksportsviesta kontrolei valsts saldētavā, Eksportostā, Rīgā, līdz 1931. g. 20. novembrim, plkst. 12 dienā.

No sacensības tiks izslēgti:

a) visi zīmējumi, kas nebūs iesniegti laikā;
b) visi zīmējumi, uz kuŗiem būs kaut kādas atzīmes, kas varētu tieši vai netieši norādīt uz projekta autora personu;
c) visi zīmējumi, kas neatbilstu uzrādītam lielumam;
d) visi zīmējumi, kuŗos būs atteli, kas ievietoti ārvalšķu sviesta labuma vai citās markās (piem. dāņu luras, zviedru runas vai kuģi, aboliņa lapa, vācu ērgļi, kaijas, vaj citi).

Ar savu piedalīšanos sacensībā visi dalībnieki pilnā mērā padodas sacensības noteikumiem un žurijas lēmumiem.

Par labākiem zīmējumiem izmaksās 3 sekošas godalgas.

1. godalga Ls 200.—,
2. godalga Ls 100.—,
3. godalga Ls 50.—.

Ar vienprātīgu atzinumu žurija var, nemainot godalgu skaitu un kopsummu, atsevišķās godalgas sadalīt arī citā proporcijā.

Godalgotie zīmējumi pāriet Zemkopības ministrijas īpašumā bez atlīdzības.

Attiecībā uz godalgoto zīmējumu izlietošanu sviesta iesaiņojumā apzīmēšanai mainītā vai nemainītā veidā, Zemkopības ministrija patur sev rīcības brīvību.

Žurijas lēmums ir galīgs un nepārsūdzams. To izsludinās laikrakstos, kuŗos ievietots sacensības sludinājums.

Pēc godalgas piespriešanas visi sacensībā pielaistie zīmējumi kopā ar žurijas protokolu būs izstādīti 7 dienu laikā publikas apskatei. Izstādes laiku un vietu paziņos reizē ar žurijas lēmuma izsludināšanu. Negodalgotie zīmējumi sajemami atpakaļ 1 mēneša laikā pēc sacensības, uzrādot iesniegšanas kvīti. Pēc viena mēneša notecēšanas atpakaļ nesajemtie zīmējumi pāriet Zemkopības ministrijas īpašumā, bet attiecīgās aploksnes ar autora vārdu neatplēstas sadedzinās žurijas kommisijas klātbūtnē, par ko sastādīs attiecīgu aktu.

Studenšu un studentu ievērībai.

Neureiters, doc. F., Tiesmedicīna un ārstu deontoloģija. Ievads studentiem un ārstiem Ls 5.—
Paukuls, prof. E., Infekcija un immūnitāte . 6.—
Buduls, prof. H., Psīchiatrija. I. Visp. daļa Ls 3.40. II. Speciālā d. . . . . 3.—
Dzirne, prof. J., Praktiskā ārsta ķirurģija. Ilustr. . . . . 18.—
Kocers, Dr. J., Ievads apdrošināšanas medicīnā. . . . . . 3.—
Kulitāns, doc. P. u. c., Lauksaimniecības analize I. Augsna . . . . . 8.—
— II. Mēsli. Augi un barības līdzekļi. Kaitekļu apkar. līdzekļi . . . . . 5.—
БУКОВСКИЙ, В., Устав гражданского судопроизводства . . . . . 9.—
МИНЦ, ПРОФ. П., Уголовное право I. Общ. ч Ls 12 — II. Особ. ч. . . . . „ 18.—
СИНАЙСКИЙ, ПРОФ. В., Основы гражд. права I. Ls 15.— II. . . . . 12.—
Loebers, doc. A., Tirdzniecības tiesību pārskats . . . . . 12.—
Vietējie civillikumi. Tulk. doc. A. Būmaņa red. . 12.—
Kalniņš, prof. A., Mežu technoloģija. . . . 10.—
Pestmalis, J., Mašīnu rasēšana. 2. iesp . . . 4.—
Endzelīn, prof. J., Lettische Grammatik. . . 15.—
Plāķis, prof. J., Leišu valodas rokas grāmata. . . . . . „ 9.—
Bīmanis, prof. M., Sanitārtechniskās labierīcības atsevišķās saimniecībās . . . 8.—

Dabūjami arī visi citi vietējie izdevumi, tāpat plašā izvēlē ārzemju grāmatas. Iztrūkstošās izraksta ātri un prēcīzi.

Akc. Sab. Valters un Rapa.

Dejot

neprat, iemāca dažās stund. parast. un mod. dejas pēc angļu stila. Stund. pasniedz atsev. un grupās katrā laikā, **arī svētd. visu dienu.**

Rumba!

(pēc Lucie Antoine sk., Berlīnē) Grupās pieteik. katrā laikā. Studējošiem lētāk.

Elženija Sietniek,

Valdemāra ielā 15, dz. 3 (pēd st. mūzejam pret). Tālr. 33639.

LASAIT UN IZPLATAIT

„STUDENTU"

Doma Muzejs

atvērts svētdienās
no pulkst. 11.—2.

II. Rīgas arodskolas tipografija, Strūgu ielā 4.